

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO | HELSINGFORS

STADSMUSEUM | HELSINKI CITY MUSEUM

Toimintakertomus
Årsredovisning
Annual Report
2006

Toiminta-ajatus

Helsingin kaupunginmuseo tallentaa ja vaalii Helsingin kaupungin alueen henkistä ja aineellista perintöä sekä rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaupunginmuseossa kävijä kohtaa kaupungin historian valot ja varjot ja voi ammentaa juuriinsa sekä kulttuuritaustaansa liittyvää tietoa ja elämyksiä hyvinvointinsa lisäämiseksi.

Visio 2011

Helsingin kaupunginmuseo on ihmisten kanssa elävä ja kehittyvä koko kaupungin museo.

Kaupunginmuseon arvot merkitsevät, että kaupunginmuseo

- vaalii kulttuuriperintöä – on Helsingin historian tietopankki
- on asiakaslähtöinen – tekee asiakkailleen Helsingin historiaa tunnetuksi ottaen huomioon asiakkaiden tarpeet ja toiveet
- on oikeudenmukainen – kohtelee asiakkaitaan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti, arvostaa heitä ja on yhteistyökykyinen
- on taloudellinen – käyttää museon aineellisia ja henkisiä resursseja järkevästi ja suunnitelmallisesti parhaan tuloksen saavuttamiseksi
- on asiantuntija – kouluttaa ja kehittää henkilöstöään monipuolisesti ja tasapuolisesti

ja että kaupunginmuseon henkilöstö

- sitoutuu noudattamaan museoalan kansainvälisiä eettisiä sääntöjä
- sitoutuu ja motivoituu työhönsä
- on valmis uudistumaan ja uudistamaan
- toimii vastuuntuntoisesti
- arvostaa työtovereitaan ja omaa työpaikkaansa
- hyväksyy erilaisuuden henkilöstössä

Helsingin kaupunginmuseon toimipisteet, johtajat, johtokunnan puheenjohtajat

Helsingin kaupunki perusti 1906 muinaismuistolautakunnan, jonka tehtävänä oli valokuvaamalla ja aitoja dokumentteja keräämällä tallettaa voimakkaan kasvun johdosta muuttuvaa ja lopullisesti katoavaa Helsinkiä.

Helsingin kaupunginmuseo perustettiin 13.6.1911 jatkamaan kunnallisen muinaismuistolautakunnan tehtävää. Kaupunginmuseon kokoelmien perustaksi tulivat raatihuoneen kunnallishistorialliset esineet, kenraali Otto Furuahjelmin 1880-luvulla kaupungin "tulevalle museolle" testamenttaama taidekokoelma sekä muinaismuistolautakunnan runsaan tuhannen kuvan kokoelma. Helsingin kaupunginmuseo on toiminut Keski-Uudenmaan maakuntamuseona vuodesta 1981.

- Ensimmäinen näyttely avattiin 15.12.1912 Hakasalmen huvilassa.
- Tuomarinkylän museo avattiin 8.4.1962 Tuomarinkylän kartanon päärakennuksessa.
- Kuva-arkisto siirtyi Hakasalmen huvilasta vuonna 1974 Fabianinkatu 9–11:een.
- Kaupunginmuseon hallinto, esineiden vastaanotto, konservointi ja tutkimus siirtyivät 1978 Dagmarinkatu 6:een.
- Ruiskumestarin talo Kristianinkatu 12:ssa avattiin 10.9.1980.
- Työväenasuntomuseo Kirstinkuja 4:ssä avattiin 12.6.1989.
- Kuva-arkisto siirtyi Fabianinkatu 9–11:

stä Dagmarinkatu 6:een 1991.

- Lastenmuseo avattiin Tuomarinkylän kartanon sivurakennuksessa 7.11.1992.
- Raitioliikennemuseo Töölönkatu 51 A:ssa avattiin 21.10.1993.
- Kaupunginmuseon hallinto, kuva-arkisto, esineiden vastaanotto, konservointi ja tutkimus siirtyivät 1994 Sofiankatu 4:ään.
- Sederholmin talo Aleksanterinkatu 16–18:ssa avattiin 23.5.1995.
- Aika-näyttely ja Museokauppa avattiin 13.3.1996 Sofiankatu 4:ssä.
- Katumuseo avattiin 18.12.1998 Sofiankadulla.
- Koulumuseo avattiin 8.4.2000 Kalevankatu 39–43:ssa.
- Voimalamuseo avattiin 10.5.2000 Vanhassakaupungissa.

Helsingin kaupunginmuseon johtajat | Direktörerna för Helsingfors stadsmuseum

- muinaismuistolautakunnan sihteeri, tohtori / sekreteraren för fornminnesnämnden, doktor K. K. Meinander 1911
- arkkitehti/arkitekt Nils Wasastjerna 1912–1919
- arkkitehti/arkitekt A. W. Rancken 1920–1949
- fil. maist./fil.mag. Helmi Helminen-Nordberg 1949–1971
- fil. maist./fil.mag. Jarno Peltonen 1971–1979

- fil. lis./fil.lic. Marja-Liisa Rönkkö (ent. Lampinen) 1979–1991
- fil. maist./fil.mag. Leena Arkio-Laine 1991–2003
- fil. maist./fil.mag. Tiina Merisalo 2003–

Museolautakunnan ja kaupunginmuseon johtokunnan puheenjohtajat | Ordförandena i museinämnden och direktiönen för stadsmuseet

- Valtionarkiston johtaja/direktör för Riksarkivet Reinhold Hausen 1906–1919
- yliarkkitehti/överarkitekt Magnus Schjerfbeck 1920–1925
- fil. tri./fil.dr Julius Ailio 1926–1929
- fil. tri./fil.dr Albert Hämäläinen 1930–1949
- professori/prof. Yrjö Nurmio 1950–1955
- professori/prof. Eino E. Suolahti 1956–1968
- fil. maist./fil.mag. Anni Voipio 1969–1976
- hum. kand./kand.hum. Mats Kockberg 1977–1980
- lehtori/lektor Laura Collan 1981–1988
- ylitarkastaja/överinspektör Maunu Harjo 1989–1992
- lehtori/lektor Laura Collan 1993–1996
- erikoissuunnittelija/specialprojektör Tuula Kanerva 1997–2000
- kansanedustaja/riksdagsledamot Irina Krohn 2001–

Sisällys

● HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO — 2

Toiminta-ajatus, visio ja arvot
Helsingin kaupunginmuseon toimipisteet,
johtajat, johtokunnan puheenjohtajat

● HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO 2006 — 4

Museonjohtajan vuosikatsaus
Museidirektörens årsöversikt
Museum Director's Review
Tuottavuus, tehokkuus ja taloudellisuus
Näyttelykävijät ja asiakkaat
Julkisuus
Asiakastyytyväisyys

● KOKOELMAT — 7

Esinekokoelmien kartuttaminen
Kuvakokoelmien kartuttaminen
Kirjasto
Luettelointi tietokantoihin
Kokoelmien hoito ja konservointi

● TUOTANTO JA PALVELUT — 13

Uudet näyttelyt
Yhteistyönäyttelyt
Vanhat näyttelyt
Tapahtumat museoissa
Museoiden aukioloajat
Elokuvat
Opetuspalvelut
Julkaisutoiminta
Verkkotuotanto
Kuvakokoelmapalvelu
Museokauppa
Kulttuuriympäristön vaaliminen ja rakennussuojelu
Maakuntamuseotyö

● TUTKIMUS, INVENTOINNIT JA SELVITYKSET — 23

Arkeologia
Kaupunkikansatiede
Rakennuskulttuurin tutkimus

● KANSAINVÄLINEN TOIMINTA — 24

● HENKILÖSTÖ — 25

Työhyvinvointi ja palkitseminen
Kehittäminen ja koulutus

● YMPÄRISTÖTAVOITTEET — 27

● TOIMITILAT — 28

● TALOUS 2006 — 28

● KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNTA — 29

● LAHJOITTAJAT — 30

Helsingin Kaupunginmuseon Ystävät Ry
Organisaatiokaavio

Kansi: *Kunnon kansalainen* -näyttely Hakasalmen huvilassa.
Pärm: Utställningen *Den gode medborgaren* i Villa Hagasund.
Cover: The exhibition *Real Citizen* in Hakasalmi Villa.

Kaupunginmuseon johtokunta laski satavuotisjuhlapäivänä seppeleet museon perustajien haudoille Hietaniemen hautausmaalla.

Stadsmuseets direktion lade på hundraårsjubileumsdagen kransar på museigrundarnas gravar på Sandudds begravningsplats.

Museum Centenary Day celebrations included City Museum Board members laying wreaths on the graves of the Museum's founders at Hietaniemi Cemetery.

Kaupunginmuseon toiminnan satavuotisjuhlassa kaupungintalon juhlasalissa 26.9.2006 nautittiin Seurahuoneen illallisilla 1800-luvulla tarjottuja herkkuja.

På hundraårsfesten över stadsmuseets verksamhet som firades 26.9.2006 i stadshusets festsal avnjöts läckerheter som serverats på Societetshusets supéer på 1800-talet.

On 26 September 2006 the Centenary Party in the banquet room of the City Hall included a 19th century-style feast.

Museonjohtajan vuosikatsaus

Tiistaina 26.9.2006 tuli kuluneeksi tasan sata vuotta Helsingin muinaismuistolautakunnan ensimmäisestä kokouksesta. Siitä alkoi Helsingin kulttuuriperintöä vaaliva museotoiminta, jota lautakunnan työn vakiinnuttamiseksi vuonna 1911 perustettu Helsingin kaupunginmuseo jatkaa yhä tänä päivänä. Juhlapäivän kunniaksi museo julkaisi museon vaiheille omistetun Narinkan, laski seppeleet museon perustajien haudoille ja järjesti kaupungintalon salissa juhlan 1800-luvun Seurahuoneen tyyliin. Lisäksi Helsingin satavuotista museo-toimintaa juhlistettiin kiertonäyttelyllä ja kirjoituskilpailulla.

Juhlavuonnakaan museossa ei lorvailtu, pikemmin päinvastoin. Yleisöltä näky-mättömissä museon työntekijät venyivät huimaan suoritukseen ja muuttivat kahden suuren varaston esineet aikataulussa uuteen säilöön puhdistettuina ja huolellisesti pakat-

tuina. Varaston järjestely jatkuu vielä kauan, mutta jo nyt voi todeta muuton olleen suuri edistysaskel kokoelmien hoidon kannalta. Kaikkia ongelmia se ei silti ratkaise, joten työ kaupunginmuseon tulevan ajanmukaisen kokoelma- ja konservointikeskuksen saamiseksi jatkuu.

Muuton rasituksista huolimatta Hakasalmen huvilassa avattiin laaja ja kunnianhimoisesti toteutettu *Kunnon kansalainen* -näyttely. Ajattelemaan haastava näyttely kertoo, mitä kaikkea yhteiskunta on eri aikoina vaatinut jäseniltään ja miten vaikeaa näitä vaatimuksia on ollut täyttää. Näyttelyn antia syventävät runsassisältöinen ja ilmeeltään raikas julkaisu sekä monipuolinen oheisohjelma, jonka avasi filosofi Tuomas Nevannin johtama keskusteluseria. Aihepiiriin kansainvälisyyttä osoittaa kaupunginmuseon yhdessä kahden ulkomaisen museon kanssa tekemä kansalauskuntotesti, pelin muotoon laadittu verkkonäyttely osoitteessa www.realcitizen.info.

Vuoden toinen uutuusnäyttely, Sederholmin talossa pidetty *Pohjola piirtyy kartalle*, jatkoi kaupunginmuseon ja John Nurmisen Säätiön yhteistyötä. Näyttelyn hienot vanhat kartat kutsuivat matkalle eurooppalaisen maailmankuvan historiaan 1400-luvun myyttisistä ajoista nykyaikaiseen gps-satelliittipaikannukseen asti.

Painotuotteista iloisesti yllätti marraskuussa julkaistu historiallinen joulukalenteri, joka valisti hausalla tavalla tuttujen jouluperinteiden juurista. Sederholmin talon 250-vuotisjuhlaa vuonna 2007 ennakoiva kalenteri johdatti luukku luukulta 1700-luvun yksinkertaisesta joulusta kohti oman aikamme tavaraa pursuilevaa juhlaa. Kalenterista tuli myyntimenestys, ja niitä meni muutamassa viikossa kaupaksi lähes 3 500 kappaletta.

Juhliva museo sai kiitollisena vastaanottaa myös merkittäviä lahjoituksia. Johan Sederholmin jälkeläisiltä saatiin harvinaisen, maalauskoristeltu lasipikari, joka lienee vuodelta 1783 ja kotimaista tuotantoa. Arvoituksellinen pikari on ehkä Johan Sederholmin omistaman, vuonna 1779 Sipooseen perustetun Mariedalin lasitehtaan mallilasi, johon on maalattu esimerkkejä tarjolla olevista koristeaiheista. Myös Helsingin kaupunginmuseon ystävät ry kartutti kokoelmia kolmella 1900-luvun alkupuolen helsinkiläisnäkyä kuvaavalla maalauksella ja kolmella valokuvalla. Yhdistys kustansi myös taideteosten konservoinnin.

Vuotta 2006 leimasivat myös yllättävät muutokset ja rohkeat ratkaisut. Keväällä Musiikkitalon rakentamiseen liittyvät maanalaiset rakennustyöt osoittautuivat yllättäen uhkaksi Hakasalmen huvilan suojellulle puistolle. Vaikka ihanteellista ratkaisua ei saatu aikaan, päästiin tilanteeseen, jossa voidaan tuottaa hyvä lopputulos huolellisella suunnittelulla ja laadukkaalla työllä. Syksyllä museo lähti ennakkoluulottomasti yhteistyöhön Kulttuuritehdas Korjaamon ja Kulttuuriasainkeskuksen kanssa Raitioliikennemuseon muuttamiseksi lähivuosina aivan uudentyyppiseksi liikennehistoriallisen museon ja kulttuurikeskuksen yhdistelmäksi.

Vaiheikkaan vuoden ikimuistoisin huip-puhetki oli silti museotyön satavuotisjuhla kaupungintalon, entisen Seurahuoneen, historiallisessa salissa. Meidän kaikkien museo-laisten sydäntä sykhädytti nähdä suuren salin täydeltä ihmisiä, joille kaupunginmuseo on rakas ja tärkeä. Haluan vielä kerran esittää lämpimät kiitokseni kaikille museota muistaneille – ja eritoten museon henkilökunnalle, jonka työtä voisi juhlaa vaikka joka vuosi! 🍷

TIINA MERISALO
museonjohtaja

Museidirektörens årsöversikt

Tisdagen den 26 september 2006 hade det gått jämnt hundra år sedan Helsingfors forminnesnämnds första möte. Från den dagen inleddes en museiverksamhet som värnar om Helsingfors kulturarv och för att befästa nämndens arbete grundades 1911 Helsingfors stadsmuseum, som än i dag fortsätter sitt arbete. För att fira jubileumsdagen utgav museet Narinken som har tillägnats museets olika skeden, vi lade kransar på museigrundarnas gravar och ordnade i stadshusets sal en fest i Societetshusets stil på 1800-talet. Dessutom firades Helsingfors hundraåriga museiverksamhet med ambulerande utställningar och skrivtävlingar.

Men inte ens under jubileumsåret slöade vi på museet, snarare tvärtom. De arbetstagar på museet som är osynliga för allmänheten tänjde sig till en svindlande prestation och rengjorde och packade omsorgsfullt in föremålen i två stora lager inom tidsschemat och flyttade dem till ett nytt förvar. Det tar ännu lång tid att ordna upp lagret, men redan nu kan vi konstatera att flyttningen har varit ett stort framsteg med tanke på skötseln av samlingarna. Flyttningen löser ändå inte alla problem och därför fortsätter arbetet för att stadsmuseet skall få en modern samlings- och konserveringscentral.

Trots ansträngningarna med flyttningen öppnades i Villa Hagasund den omfattande och ambitiöst genomförda utställningen *Den gode medborgaren*. Utställningen stimulerar besökaren till eftertanke och berättar vad allt samhället under olika tider har krävt av sina medlemmar och hur svårt det har varit att uppfylla de här kraven. Utställningspublikationen med rikligt innehåll och fräsch lay-

out fördjupar behållningen av utställningen liksom även det mångsidiga kringprogrammet, som öppnades genom en diskussionsserie ledd av filosofen Tuomas Nevanlinna. Att temat är internationellt bevisas av det medborgarskapsduglighetstest som stadsmuseet utarbetade i samarbete med två utländska museer. Testet är en nätutställning och har gjorts i form ett spel på webbplatsen www.realcitizen.info.

Den andra nya utställningen under året var *Nordiska kartans historia – från myter till verklighet* och hölls i Sederholmska huset. Utställningen var en fortsättning på samarbetet mellan stadsmuseet och John Nurminens Stiftelse. De fina gamla kartorna på utställningen lockade till en resa i historien i den europeiska världsbilden – från de mytiska tiderna på 1400-talet fram till modern gps-satellitnavigering.

Den historiska julkalendern som utgavs i november var en trycksak som överraskade glatt. Julkalendern berättar på ett roligt sätt om bakgrunden till våra bekanta jultraditioner. Kalendern som varslar om Sederholmska husets 250-årsjubileum 2007 ledde en lucka i sänder från en enkel 1700-talsjul till festen i vår tid med sitt överflöd av varor. Kalendern blev en försäljningssuccé och såldes på några veckor i cirka 3 500 exemplar.

Det jubilerande museet fick också tack- samt motta betydande gåvor. Av ättlingar till Johan Sederholm fick museet en sällsynt, med målningar dekorerad glasbägare, som torde härstamma från 1783 och vara av inhemsk produktion. Den gåtfulla bägaren har kanske varit ett modellglas vid Mariedals glasbruk i Sibbo som grundades 1779 och äg-

des av Johan Sederholm. På bägaren har målats exempel på dekorationsmotiv som man då kunde välja mellan. Också Helsingfors stadsmuseums vänner rf utökade våra samlingar med tre målningar med helsingforsvyer från början av 1900-talet och med tre fotografier. Föreningen bekostade också konserveringen av dessa konstverk.

År 2006 kännetecknades också av överraskande förändringar och modiga lösningar. De underjordiska byggnadsarbetena i anslutning till byggandet av Musikhuset visade sig överraskande vara ett hot mot den skyddade parken i Villa Hagasund. Även om det inte blev någon idealisk lösning, uppnåddes en kompromiss, där man med omsorgsfull planering och högklassigt arbete kan nå ett gott slutresultat. På hösten inledde museet fördomsfritt samarbete med Kulttuuritehdas Korjaamo och Helsingfors stads kulturcentral för att under de närmaste åren omvandla Spårvägmuseet till en kombination av ett nytt slags trafikhistoriskt museum och en kulturcentral.

Det mest oförglömliga ögonblicket under det händelserika året var ändå museiarbetets hundraårsjubileum i stadshusets, det tidigare Societetshusets historiska sal. Samtliga museianställda kände hur deras hjärtan klappade varmt då de fick se en stor sal full med människor för vilka stadsmuseet är kärt och viktigt. Jag tackar än en gång alla dem som kommit ihåg museet – och i synnerhet museets personal, vars arbete man kunde fira till och med varje år! 🍷

TIINA MERISALO
museidirektör

Museonystävät lahjoittivat valokuvia ja maalauksia, joista kiintoisimpia on Harald Smedbergin teos Pietarinkatu 12:sta pommitusten jälkeen helmikuussa 1944.

Stadsmuseets vänner gav i gåva fotografier och målningar, varav en av de mest intressanta är ett verk av Harald Smedberg om Petersgatan 12 efter bombningarna i februari 1944.

The Friends of the Museum donated photographs and paintings, with this scene by Harald Smedberg of a southern Helsinki building after the bombings in February 1944 among the most interesting.

Kaupunginmuseon myyntimenestykseksi osoittautunut joulukalenteri oli näyttävästi esillä Akateemisessa kirjakaupassa. | Julkalendern som visade sig bli en försäljningssuccé för stadsmuseet var synligt framlagd på Akademiska bokhandeln. | The City Museum's hit advent calendar was on prominent display at Finland's largest bookstore.

Kunnon kansalainen -näyttelyn raikkaan ulkoasun on suunnitellut arkkitehti Jouni Kaipia. | Arkitekt Jouni Kaipia svarar för den fräscha layouten på utställningen Den gode medborgaren. | The fresh design of The Real Citizen exhibition was the work of architect Jouni Kaipia.

Museum Director's Review

Tuesday 26 September 2006 marked the centenary of the first meeting of the Helsinki Committee of Antiquities. That meeting was the beginning of museum activity aimed at preserving Helsinki's cultural heritage. This is continued today by the Helsinki City Museum, which was founded in 1911 to provide a more established framework for the Committee's work. To celebrate the anniversary, the Museum published a Narinkka yearbook dedicated to the history of the Museum, laid wreaths on the graves of the founders of the Museum and organised a 19th century-style party in the banqueting room of the City Hall which used to house Helsinki's social hub of the day, the Seurahuone Hotel. 100 years of museum activity in Helsinki was also celebrated with a touring exhibition and writing competition.

Centenary year or not, people at the museum were not idle. On the contrary, they made a huge effort and managed to move items from two large storage facilities into their new destination, meeting the deadline with every piece cleaned and carefully packed. The rearrangement of our storage facility will continue for a long time, but we can already say the move was a major step forward for the maintenance of our collection. But it will not solve all our problems, so work towards getting a modern collection and conservation centre for the City Museum will continue.

Despite the strains of the move, an extensive and ambitiously produced exhibition titled *The Real Citizen* was opened at the Hakasalmi Villa. The thought-provoking exhibition examines the many demands society has placed on its members at various points in time and the difficulty of living up to these

expectations. The offering of the exhibition is further deepened by the exhibition publication that is rich in content and fresh in appearance as well as the diverse programme of auxiliary events opened by a series of discussions hosted by philosopher Tuomas Nevanlinna. The internationality of the topic lent itself to the creation of a civil merit test produced by the City Museum in cooperation with two foreign museums. This online exhibition in the form of a game can be found at www.realcitizen.info.

Our other new exhibition in 2006 was *The History of the Nordic Map* at the Sederholm House. Another event in the cooperation between the City Museum and John Nurminen Foundation, the exhibition's magnificent old maps invited the visitor to a ride through the history of the European world view from 15th century mythology to modern GPS navigation systems.

A pleasant surprise among our printed publications was our historical advent calendar. Published in November, the calendar proved a fun glimpse into the roots of Finnish Christmas traditions. Heralding the approach of the 250th anniversary of the Sederholm House in 2007, window by window the calendar led us from the simple 18th century Christmas towards the feast of consumption of our times. The advent calendar was a big hit, with almost 3,500 copies sold in a few weeks.

The museum was also given major donations in the centenary year, all of which were gratefully received. Johan Sederholm's descendants donated a rare glass with painted decorations, which is believed to have been made in Finland in 1783. The mysterious glass

may be a sample made for the Mariedahl glass factory, which was established in Sipoo in 1779. The decorations painted on it are possibly samples of motifs available. The Friends of the Helsinki City Museum also augmented our collection with three paintings depicting early 20th century Helsinki as well as three photographs. The association also paid for the conservation of these items.

The year 2006 was also characterised by unexpected changes and bold decisions. In the spring the underground building work required for the construction of the Helsinki Music Centre provided an unexpected threat to the protected park of the Hakasalmi Villa. Although an ideal solution could not be found, a situation was reached where a good outcome can be achieved through careful planning and a high standard of work. In the autumn the Museum entered candidly into cooperation with Korjaamo Culture Factory and the City of Helsinki Cultural Office to transfer the Tram Museum to something totally new – a traffic-history-museum-cum-cultural-centre – in the coming years.

But the culmination of an eventful year must have been the centenary party in the historical banqueting room of the City Hall. It stirred the heart of every one of us museum people to see the grand room full of people who love and cherish the City Museum. I would like to take this opportunity to extend my warmest thanks to all those who remembered the museum during the year – and especially to the museum staff whose work deserves to be celebrated every year! 🍷

TIINA MERISALO
Museum Director

Tuottavuus, tehokkuus ja taloudellisuus

Museo ylitti vuoden 2006 talousarvioon merkityt suoritetaivoitteensa 1 211 %:lla. Valtava nousu johtui ennen kaikkea tutkimustoimintojen kasvusta, lähinnä kokoelmien muuttohuollosta, jota ei pystytty ennakoimaan budjettia laadittaessa. Lisäksi suoritteiden kasvuun on vaikuttanut luettelointi-, konservointi- ja muuttotehtäviin sijoitetun työllistettävien henkilöiden määrä (yhteensä 9,5 henkilötyövuotta), jota ei tavoitteita asetettaessa voitu ennakoida.

Käyttötalouden määrärahoja säästy toimitavuonna 1,4 %, ja jos otetaan huomioon myyntituotevaraston arvon vienti kirjantapitoon, säästö on 5,5 %. Investointimäärärahoja säästy 12 %. Viimeksi mainittujen määrärahojen säästö johtuu pääasiassa Honkanummen varastotilojen saannin myöhästy misestä. Kaikkia suunniteltuja hankintoja ei ehditty tehdä toimitavuonna. Tuloja kertyi 63,1 % tavoitetta enemmän, mikä johtui ennakoitua suuremmista myyntituotoista. Suurimmat myyntituotot tulivat Signe Brander -julkaisusta (myynti 1 701 kappaletta), Elanto-julkaisusta (myynti 508 kappaletta), Narinkka 2005 Helsinki kehyksissä -julkaisusta (myynti 952 kappaletta) ja joulukalentereista (myynti 3 126 kappaletta). Menot asukasta kohden olivat 11,27, kun tavoite oli 11,42 euroa. Tuottavuus nousi 12 % edellisvuoteen verrattuna. Nousu johtui ensisijaisesti varastomuuttoprojektista johtuvista suoritelmäärien suuresta kasvusta sekä arvioitua suuremmasta myyntituotteiden myynnin lisääntymisestä.

Näyttelykävijät ja asiakkaat

Asiakkaita oli kuluneena toimikautena 106 955 (edellisvuonna 112 350), joista näyttelykävijöitä oli 57 255 (58 579). Museon asian tuntijapalvelua sai 17 632 (19 521) ulkopuolista asiakasta. Asiakkaiden määrä laski 4,8 % edellisestä vuodesta.

Julkisuus

Kaupunginmuseo näkyi kertomusvuonna tavalliseen tapaan hyvin julkisuudessa. Mediaiskuja oli 625 (edellisvuonna 832). Mediaiskujen määrä on samalla tasolla kuin vuosina 2002–2004, joten pudotus kertoo enemmänkin vuoden 2005 poikkeuksellisuudesta, ennen kaikkea Signe Brander -kirjan saamasta suuresta julkisuudesta. Lukujen muutokseen

vaikuttaa osittain myös museon käyttämän leikepalvelun toimintatapojen muutos.

Asiakastyytyväisyys

Kaupunginmuseo kerää vuosittain tietoa asiakastyytyväisyydestä asiakaspalautejärjestelmän ja kyselyjen avulla. Vuonna 2006 tehtiin neljä asiakastyytyväisyyskyselyä. Asiakaspalautteet olivat pääosin positiivisia. Tyylikästä-näyttelyn kyselyyn vastasi 155 henkilöä. Heistä 88 % piti näyttelyä hyvänä tai erittäin hyvänä. Etenkin näyttelyn aiheita ja ulkoasua kiitettiin.

Kunnon kansalainen -näyttelyssä tehtiin kaksi asiakaskyselyä. Ensimmäiseen kyselyyn vastasi 245 kävijää. Heistä 88 % antoi näyttelylle hyvän tai erittäin hyvän arvostuksen. Vastaajista peräti 94 % piti näyttelyn esineistöä ja kuvamateriaalia kiinnostavana tai erittäin kiinnostavana. Kävijöistä 47 % vieraili Hakasalmen huvilassa ensimmäistä kertaa. Toinen kysely päättyi vuoden 2006 lopussa ja sen tulokset valmistuvat myöhemmin.

Sederholmin talon Pohjola piirtyy kartalle -näyttelyssä tehtiin asiakastyytyväisyyskysely. Kysely jatkuu vielä alkuvuodesta 2007, näyttelyn päättymiseen asti. ■

Kokoelmat

Museossa on 2000-luvulla pohdittu kokoelmien hallintaa ja kartuttamista. Kokoelmastrategiatyön keskeisenä painopisteenä vuonna 2006 oli edelleen parantaa kokoelmien hallintaa ja turvata niiden säilyminen toteuttamalla kahden suuren kokoelmavaraston muutot.

Esinekokoelmien kartuttaminen

Oman ajan ja lähimenneisyyden tallennukseen liittyvinä esineinä saatiin Weight Watcher's -pistetytetyt viljaputukkapakkauksia vuodelta 2004, Karhu-merkkiset lenkkikossut 1970-luvulta, vanhojenpäivän puku vuodelta 1984, 1980-luvun punainen pallogrilli sekä Abu-lasikuituvapa säilytyspusseineen. Kokoelmiin liitettiin myös HKR:n työhaalarit 1980-luvun lopulta sekä apulaiskaupunginjohtaja Aarne I. Välikankaan eri liitoilta ja yhdistyksiltä saamia viirejä vuosilta 1984–98.

Kokoelmiin saatiin kaupunkitoimittajien avulla pallogrilli, 1970-luvun nousevan elintason ja vapaa-aikaa korostavan elämäntavan vertauskuva.

Med hjälp av stadsredaktörer fogades till samlingarna en bollgrill, som är en symbol för den stigande levnadsstandarden under 1970-talet och en livsstil som betonar fritiden.

A call in the press resulted in the collections now boasting a kettle barbecue – a symbol of the rising standard of living and a lifestyle with a greater focus on leisure time enjoyed by Finns in the 1970s.

Osman Abraham lahjoitti pakettipolkupyörän, jolla hän nuorena hoiti Ymär Abdrahimin kangasliikkeen kuljetuksia.

Osman Abdrahim gav i gåva en pakettykel. Med den skötte han som ung textilbutikens Ymär Abdrahims transporter.

Osram Abraham donated the bicycle he used as a boy to deliver fabrics for the family business.

Museolle lahjoitettiin helsinkiläisen Ymär Abdrahimin kangasliikkeen esineistöä, muun muassa Mälarn-pakettipolkupyörä, liikkeen lasi- ja valomainoskilpi, kymmenysvaaka punnuksineen ja puisia mittakeppejä. Ymär Abdrahim saapui Helsinkiin Venäjältä 16-vuotiaana vuonna 1898 auttamaan setäänsä torimyyntissä. Vuonna 1911 Ymär perusti kangaskaupan, joka toimi vuosikymmeniä Iso-Roobertinkadulla.

Helsinkiläisen pianotehtailijan E. G. Granholmin tuotantoa edustava soitinkokoelma, johon ennestään kuului taffeleita sekä flyygeli, täydentyi nyt pianiinolla. Aikansa johtava suomalainen pianotehtailija Granholm aloitti pianojen teollisen valmistuksen ensimmäisenä Suomessa

vuonna 1852. Lahjoituksena saatu pianino numero 23 on vuodelta 1863. Soitinkokoelmaan liitettiin myös Neuvostoliitossa valmistettu, matkamuistoksi Virosta 1960-luvulla ostettu balalaikka. Balalaikan on valmistanut Lunatšarskin tehdas Leningradissa.

Museolle luovutettiin Erik ja Maire Sylvinin testamenttilahjoitus, johon kuuluu muun muassa helsinkiläisen Osberg & Baden valmistamat messinkiset kynttilänjalat 1860–70-luvulta sekä lähinnä Queen Anne -tyylinen varhaisrokokoosohva. Alun perin nahkapäällysteinen sohva hankit-

Museo kertoi lehdissä kaipaavansa lähimenneisyyden esineitä, muun muassa lättähattua. 1950-luvulla koulunsa käynyt mies lahjoitti Norssin lakin ja isoäidin ostaman lättähätun.

Museet berättade i tidningar att det saknar föremål från närhistorien, bland annat en pjätthatt. En man som gått i skola på 1950-talet gav i gåva finska Norsens mössa och en pjätthatt som hans mormor köpt honom.

The Museum announced in the press that it would welcome donations of items from the recent past, including the 1950s felt that was popular among young men in Helsinki, and indeed received one from a man who had been given his by his grandmother. He also donated his 1950s Norssi school cap.

Vanhonpäivän muistitietokeruu tuotti myös runsaan kuvasadon. Vanhat tanssivat liikunnanopettajan johdolla Meilahden yhteiskoulussa vuonna 1962.

Insamlingen av information om "de gamlas dag" resulterade också i en riklig bildskörd. "De gamla" dansar under gymnastiklärarens ledning i Meilahden yhteiskoulu 1962.

A request for information about traditions related to the "Old Students' Day" festivities in Helsinki's upper secondary schools also produced a lot of photos. Here students who have just become the oldest in their school dance under the eyes of their PE teacher at Meilahti Coeducational in 1962.

Kaupungin tapahtumista tallennettiin muun muassa Lordin Euroviisu-voiton juhlintaa Kauppatorilla. Firandet av Lordis seger i schlager-EM på Salutorget var en av de händelser i staden som stadsmuseet dokumenterade. Documentation of Helsinki's urban events also covered the celebration at the Market Square of Finland's first ever Eurovision Song Contest victory.

tiin Säkkijärven pappilaan vuonna 1712 ja lunastettiin huutokaupasta uudelleen suvulle 1800-luvun loppupuolella, minkä jälkeen se oli Sylviniin kodissa Kapteeninkadulla.

Muita lahjoituksia olivat muun muassa helsinkiläisen Leninkiateljee Mirja Malmelinin valmistamat leningit ja iltapuku 1930–50-luvulta sekä koruja ja kelloja 1800-luvun lopulta sisältänyt lahjoitus.

Ostoina hankittiin kokoelmiin, lähinnä Hakasalmen huvilan Kunnon kansalainen -näyttelyä varten, kolme Lastenklinikan kummit ry:n Teemu-nallea, Bullworker-kuntoiluväline sekä videokamera.

Helsingin kaupunginmuseon kokoelmiin kirjattiin vuoden aikana esineitä sisältäviä lahjoituksia ja ostoja yhteensä 38, joista 36 oli ulkopuolisten museolle antamia lahjoituksia ja kaksi kaupunginmuseon omia kokoelmiin siirtoja.

Kuvakokoelmien kartuttaminen

Museon johtokunnan satavuotisjuhlavuonna juhlittiin myös kuvakokoelmia, jotka saivat myös alkunsa sata vuotta sitten. Kaupungin muinaismuistolautakunta kirjasi ensimmäisessä kokouksessaan 26.9.1906 diaariin ensimmäisenä kokoelmaan saatuna lahjoituksena valokuvan J. F. Lundqvistin kivitalosta.

Valokuva-, taide- ja arkistokokoelmien kartuttamista jatkettiin museon kokoelmastrategiaa noudattaen. Kokoelmastrategian mukaan ryhdyttiin laatimaan valokuvakokoelmien luetteloinnin priorisointisuunnitelmaa, jonka avulla voidaan tulevien vuosien luettelointityötä järjestyksessä.

Valokuvakokoelmat karttuivat juhlavuonna 60 lahjoituksella, ostolla, tilaustyöllä ja museoon lainattujen kuvien jäljennöskaupuksella. Eniten kokoelmia kartutti museon oma kuvaustoiminta. Yhteensä kokoelmiin

liitettiin noin 8 000 valokuvaa. Vanhojen päivän muistitietokeruun yhteydessä saatiin jäljennöskuvattaviksi runsaasti helsinkiläisiä kotialbumeita. Niistä tuli kokoelmiin paitsi vanhojenpäiväkuvia myös paljon muita nuoris- ja koulukulttuuriin liittyviä kuva-aiheita kuten nuorisomuotia 1950-luvulta ja penkinpainajais-ajeluja.

Hyvän lisän kaupungin virastojen toiminnasta kertoviin kokoelmiin toivat 1930-luvun valokuvat Helsingin teurastamon (nykyisen Tukutorin) arjesta ja suuri diakokoelma alue- ja asuntorakentamiskohteista, esimerkiksi Ruoholahdesta, Vuosaaresta ja Mellunkylästä. Lisäksi kokoelmiin lahjoitettiin jälleen paljon kaupunkikuvia sekä kuvia muun muassa kansalaistoiminnasta ja kyläjuhlista eri puolilta Helsinkiä.

Valokuvakokoelman ydintoimintaa on nykydokumentointi. Muuttuvan rakennetun ympäristön dokumentointikohteita olivat

Yngve Bäckin Liikenne-maalauksessa vuodelta 1970 voi hahmottaa Autotalon ja Tennispalatsin.

I Yngve Bäck's verk Trafik från 1970 kan man skönja Bilhuset och Tennispalatset.

Yngve Bäck's Traffic from 1970 pictures some of central Helsinki landmarks still around today.

Valokuvien dokumentointiin muun muassa purettavat Ruskeasuon bussihallit, joissa museolla oli vuosikymmenien ajan suuret esinevarastotilat.

Med fotografier dokumenterades bland annat bussdepåerna i Brunakärr som skall rivas. Museet hade i årtionden stora förvaringsutrymmen där.

For decades a lot of the Museum's items were stored in the Ruskeasuo Bus Depot. Now due for demolition, the depot was photographed for future generations.

Yhtenä dokumentointiteemana olivat vähemmistöjen uskonnolliset juhlat kuten muslimien paaston päättävä eid al-fitr -rukous maanalaisessa urheiluhallissa Hakaniemessä.

Ett dokumenteringstema var minoriteters religiösa fester. Här firar muslimer i den underjordiska idrottshallen i Hag-näs eid al-fitr då fastemånaden Ramadan avslutas.

One of the documentation themes was the festivals of religious minorities, such as Eid ul-Fitr, the Islamic holiday that marks the end of the month of fasting, here celebrated in an underground sports hall in Hakaniemi, Helsinki.

tänä vuonna Hakuninmaa, Pohjois-Haaga ja Ruskeasuon bussivarikon alue. Rakennusinventointeihin liittyi suuri dokumentointiprojekti, jossa kuvattiin Kaupungintalokortteleiden (Elefantti, Leijona ja Sarvikuono) kohteita kuten Lampan, Brummerin ja Goviniuksen taloja. Rakennussuojeluun liittyen dokumentointiin elokuvateatteri Bio Capitolin sisätiloja. Lisäksi valokuvaaja tallensi Kampin uutta kauppakeskusta, Asematunnelia ja VR:n maksiineja ennen ja jälkeen tulipalon.

Kaupungin ajankohtaisista tapahtumista talennettiin Unioninkadun katukiviyömaan toimintaa ja Rautatien torin Jääpuiston luistelijoita. Kaupunkikansatieteellisen Elämää Myllypurossa -projektin yhteydessä kuvakokoelmiin liitettiin runsaasti aineistoa alueen rakennuksista ja asunnoista. Monikulttuurista Helsinkiä dokumentointiin kuvaamalla muslimien paaston päättävä eid al-fitr -rukous ja samana päivänä moskeijassa pidetty lastenjuhla sekä hindulaiset govar dhana- ja diwali-juhlat. Museon juhluvuoden tapahtumista valokuvattiin muun muassa seppeleiden lasku museon perustajien haudoille ja johtokunnan satavuotisjuhla kaupungintalon juhlasalissa. Valokuvaaja huolehti lisäksi museon näyttelyiden tallentamisesta ja lukuisten esineiden ja taideteosten kuvauksista.

Ali Munsterhjelm kuvasi 1930-luvulla Jätkäsaaren sataman talven kynnyksellä. | Ali Munsterhjelm avbildade på 1930-talet Busholmens hamn inför den kommande vintern. | The port of Jätkäsaari at the break of winter in the 1930s, as depicted by Ali Munsterhjelm.

Museoarkistoon saatiin Helsingin kaupunginteatterilta 164 julistetta ja käsiohjelmaa, jotka ovat hieno lisä arkiston Helsingin teatterihistoriaan liittyvään, 1820-luvulle ulottuvaan kokoelmaan.

Taidekokoelma kasvoi erityisesti Helsingin rantoja ja satamia esittävillä teoksilla. Ali Munsterhjelm on 1930-luvulla maalannut kaksi näkymää Hietalahdesta kohti Jätkäsaaren laituria ja onnistunut kuvaamaan talveen valmistautuvan sataman tunnelman ja kirpeän raikasta meri-ilmaa huokuvan sään. Satamaraata Hietalahdessa on ollut aiheena Yrjö Muukan dokumentoivassa öljymaalauksessa vuodelta 1939, kun taas Helmiriitta Honkasen vuosituhannen vaihteeseen ajoittuvat monotypiat Ruoholahdesta ja Kauppatorilta ovat kesäisiä tunnelmakuvauksia. Monipuolisesta kartunnasta kannattaa mainita vielä Erik Enrothin varhaiskauden työ Pohjoisesplanadin ja Unioninkadun kulma 1945 sekä Prisma-ryhmän taiteilijoihin kuuluneen Yngve Bäckin Liikenne 1970. Eloisasta ja värikkästä sommitelmasta erottuvat Autotalon ja Tennispalatsin abstrahoidut muodot. Lähes vuosittain kokoelmiin

saadaan myös tunnistamattomien taiteilijoiden Helsinki-näkymiä. Nyt ryhmää edustaa öljymaalaukseen Vanhakirkko talvella 1941.

Kirjasto

Kaupunginmuseon kirjaston kokoelmat käsittävät lähinnä museoammatillista tutkimuskirjallisuutta sekä museoesineiksi luokiteltuja kirjoja. Kirjasto palvelee kirja- ja lehtikokoelmiensa sekä tietokantojensa avulla museon työntekijöitä. Museon ulkopuolelle aineistoa ei lainata, mutta kirjasto antaa kaupungin historiaa koskevaa tietopalvelua. Ostojen lisäksi kirjastoa kartuttivat julkaisuvaihdon ja vapaakappaleiden perusteella saadut lahjoitukset. Kirjastoon hankittiin kerätömsvuonna 30 metriä uutta hyllytilaa.

Luettelointi tietokantoihin

Esinekokoelmien Kamu-tietokantaan tallennettiin vuoden aikana yhteensä 5 465 esinet-

tä, joista suurin osa on varastomuuton yhteydessä inventoituja ja näyttelyihin valittuja esineitä. Digikuvattuja tallenteita oli tietokannassa vuoden lopussa yhteensä 43 223 esinettä.

Foto-tietokantaan luettelointia ja digitoitiin lähes 3 500 valokuvaa. Näistä mainittakoon Elämää Myllypurossa -projektin digitaaliset valokuvat, vanhojenpäivien kuvakeruun jäljennöskuvat, ravintola Fennian kabareen esiintyjien valokuvat 1960-luvulta sekä valokuvaaja Erkki Laineen Helsingin uimaranta-aineisto. Kokoelman vanhimman osan luettelointia ja digitoitintia jatkettiin viemällä tietokantaan Eugen Hoffersin kaupunkikuvia 1860–1870-luvuilta. Vuoden päättyessä Foto-tietokantaan luetteloitujen valokuvien kokonaismäärä oli 28 544.

Arkistokokoelman Kama-tietokantaan vietiin vuoden aikana valikoiden vanhaa kokoelmaa ja uutta kartuntaa yhteensä 1 774 tallennetta. Tietokannassa on 14 600 tallennetta, joista yli puolet esinekuvallisina. Kokoelmaa inventoidessa on edelleen seulottu esiin kauden museossa ollutta käsittelemätöntä mate-

riaalia sen mukaan, mitä on tarvittu museon hankkeissa. Snellmanin juhluvuoteen liittynyt kaupunginmuseon ja -arkiston yhteisnäyttely ”Kouluelämää Snellmanin ajan Helsingissä” loi tarpeen tarkistaa ja täydentää arkiston koulutodistuksien luettelointia. Varastoinventointi keskittyi arkiston 1700-luvulle ulottuvaan noin 600 kartan kokoelmaan.

Teos-tietokantaan vietiin uudet taidehankinnat sekä vanhoja, tietokannasta puuttuneita teoksia, kaikkiaan 169 teosta. Tietokannassa oli vuoden päättyessä 3 099 taideteosta.

Arkeologiseen Siru-tietokantaan tallennettiin kertomusvuonna 2 280 tallennetta. Rakennusperinnön Raku-tietokantaan vietiin tiedot 23 rakennuskohteesta. Kirjaston tietokantaan on kertomusvuoden aikana kirjattu uutuushankinnat.

Kokoelmien hoito ja konservointi

Kaupunginmuseon kokoelmien säilytysolosuhteet parantuivat huomattavasti vuonna 2006. Tähän vaikuttivat ratkaisevasti toisen uuden kokoelmakeskuksen käyttöönotto sekä kaksi uutta museomestarin vakanssia.

Museon kokoelmien ylläpidon päätavoite vuosille 2005–2006 oli esine-, taide- ja rakennusosakokoelmien sekä arkeologisen kokoelman muutto uusiin, väliaikaisiin varastotiloihin. Tekstiili- ja taidekokoelmat muutettiin Malmin kokoelmakeskukseen vuoden 2005 lopussa. Päävarasto, johon oli sijoitettu pienesineistö sekä osa huonekalukokoelmasta, muutettiin Malmin kokoelmakeskukseen vuoden 2006 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana.

Taide- ja tekstiilivaraston sekä päävaraston yhdistäminen yhdeksi kokoelmakeskukseksi, jossa on asianmukaiset työ- ja toimitilat on helpottanut esinetutkijoiden ja konservattoreiden työskentelyä.

Säilytysolosuhteiden lisäksi kokoelmanhallinnan taso ja kokoelmien käytettävyyks ovat parantuneet merkittävästi varastomuuttojen yhteydessä. Esimerkiksi päävaraston huonekalukokoelma on inventoitu huonekalukonservattorin johdolla ja jokaiselle huonekalulle on tehty kuntokartoitus. Lisäksi huonekalut on pintapuhdistettu ja verhoilut huonekalut on suojattu suojakankailla.

Museon suurimman varaston, julkisten kokoelmien varaston muutto käynnistyi välittömästi päävaraston muuton jälkeen. Ruskeasuon varikkoalueella sijainnut varasto oli muutettava varikkoalueen muutostöiden vuoksi. Julkisten kokoelmien varaston uudet tilat sijaitsevat Vantaalla, Honkanummen kokoelmakeskuksessa. Uudet tilat saatiin käyttöön kesäkuun alussa, kun vuokrasopimus Ruskeasuon varastossa päättyi elokuun lopussa. Julkisten kokoelmien varastossa säilytetään arkeologisen kokoelman ja rakennusosakokoelman lisäksi muun muassa Elannon, HKL:n, Koulumuseon sekä Nikkilän sairaalan museon kokoelmia. 150 000 esineen muutto, pintapuhdistus, pakkaus ja kuljetus tapahtuivat kolmen kesäkuukauden aikana. Rakennuskonservattori vastasi muuton yhteydessä tehdystä rakennusosakokoelman kattavasta inventoinnista.

Päävaraston ja julkisten kokoelmien varaston muutto sekä kahden uuden kokoelmakeskuksen käyttöönotto ja hyllytys ovat työllistäneet konservattorit ja esinetutkijat lähes täysin. Tämä on vaikuttanut koko museon toimintaan. Museon konservattoreiden,

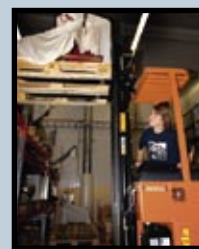
tutkijoiden ja museomestarien lisäksi varastomuutoissa on työskennellyt kaksi siviilipalvelusmiestä, yksitoista työllistettyä henkilöä sekä neljä määräaikaista konservattoria. Heinäkuussa aloittivat kaksi uutta museomestaria, jotka vastaavat kaupunginmuseon kokoelmista sekä niiden säilytykseen tarkoitetuista kokoelmakeskuksista. Muuttojen jälkityöt, ensisijaisesti hyllytys, jatkuvat vuonna 2007.

Konservattoreille vuosi 2006 oli poikkeuksellinen kokoelmien muuton vuoksi. Uusien kokoelmakeskusten olosuhteiden valvonnan suunnittelu ja itse varastomuutot veivät pääosan työajasta. Edellisenä vuonna aloitettu, Malmin kokoelmakeskukseen suunnitellut huonekalujen konservointitilat saatiin valmiiksi. Keväällä konservattorit vierailivat Tukholman lähellä sijaitsevaan Nordiska Museetin varastossa. Opintomatkan tavoitteena oli hankkia osaamista ja ideoita tutustumalla uusiin säilyttämisratkaisuihin.

Kertomusvuoden pätehtävänä oli varastomuuton ohella Kunnan kansalainen -näyttelyn runsaan esineistön konservointi ja näyttelyn pystytys.

Helsingin kirvesmiesten ammattiosasto teetti itselleen kopion ammattiosastonsa lipusta, jonka se tallensi kaupunginmuseoon 1990-luvulla. Tekstiilikonservattori suunnitteli ja organisoivat kopioinnin sekä konsultoi projektiin osallistuvia tahoja. Lippu valmistui vuonna 2007.

Paperikonservattoria työllisti ennen kaikkea Kunnan kansalainen -näyttely, jota varten huollettiin runsaasti muun muassa julisteita. Myös Pohjola piirtyy kartalle -näyttelyyn tulevat kartat vaativat konservattorin kättä. Taidekokoelmasta konservoitiin useita paperipohjaisia teoksia. 📖

Museon kahden suurimman kokoelmavaraston raskas muutto tehtiin vaikeissa oloissa. Tiukka aikataulu piti, kaikki saatiin muutettua hyvässä järjestyksessä ja tilat luovutettiin putipuhtaina. | Den tunga flyttningen av museets två största föremålssamlingar gjordes under besvärliga förhållanden. Den strama tidtabellen höll, allting blev flyttat under god ordning och lokalerna kunde överlämnas skinande rena. | The massive effort to move two of the Museum's largest storage facilities took place under difficult conditions. The tight schedule was adhered to, all items were moved in good order and the premises were left spotlessly clean.

Kunnon kansalainen -näyttely kysyy muun muassa, millaisen sijan yhteiskunta on antanut lihaville, vanhoille ja mielisairaille.

På utställningen Den gode medborgaren frågas bland annat hurdan plats samhället har gett feta, gamla och psykiskt sjuka.

The Real Citizen asks questions including what is the position afforded to the overweight, old and mentally ill in society.

Tuotanto ja palvelut

Uudet näyttelyt

Kunnon kansalainen

Kunnon kansalainen -näyttely avattiin Hakasalmen huvilassa 9.6.2006. Näyttelyn aihe on modernin kansalaisuuden synty ja kehitys Helsingissä 1800-luvulta tähän päivään. Näyttelyssä tarkastellaan, miten kunnan kansalaisen ominaisuudet ovat muuttuneet, millä tavoin kunnan kansalaisuuden mallit ovat vaihdelleet sukupuolen ja yhteiskuntaluokan mukaan ja mitä on pidetty eri aikoina normaalina ja hyväksyttävänä. Kunnan kansalaisuuden historia auttaa näkemään nykysuomalaisille esitetyt monet ristiriitaiset vaatimukset osana yhteiskunnan pitkiä kehityslinjoja. Näyttelyn vaikuttavan ulkoasun loi arkkitehtitoimisto Jouni Kaipia.

Näyttelyä täydentää monipuolinen ja näyttävä julkaisu, kansalais-kuntotestiksi muotoiltu kansainvälinen verkkonäyttely osoitteessa www.realcitizen.info sekä runsas oheisohjelma, jonka avasi filosofi Tuomas Nevanlinnan vetämä keskusteluseria. Siinä tunnetut tutkijat ja ajattelijat vaihtoivat ajatuksia aiheista: Tunnettu kansalainen, Kunnallinen kansalainen, Mittatilauskansalainen ja Aktivistikansalainen.

Vanhan vaalijat

Helsingiläisen museotyön satavuotisjuhlan kunniaksi kaupunginmuseo esitteli työtään ja sen vaiheita *Vanhan vaalijat – sata vuotta museo-työtä Helsingin hyväksi* -pienoisnäyttelyssä, joka oli syksyn 2006 mitaan esillä museon päärakennuksessa Sofiankadulla, Kanneltalossa, Stoassa ja Malmitalossa.

7 additions -näyttelyssä nuoret taideopiskelijat kommentoivat Horisontissa Helsinki -näyttelyä. Jenni Lehmosen teoksessa museon tekstit ottivat jalat alleen. Pilvi Kari teki keraamisen rikkaimurin ja ironisoi museon pölyttynyttä imagoa.

På utställningen **7 additions** kommenterade unga konststuderande utställningen Helsingfors vid horisonten. I Jenni Lehmonens verk fick museets texter fötter under sig. Pilvi Kari gjorde en keramisk dammsugare och ironiserade över museets dammiga image.

In **7 additions** young art students commented on the Helsinki Horizons exhibition. In Jenni Lehmonen's contribution museum texts have taken afoot. Pilvi Kari created a ceramic vacuum cleaner, ironising the dusty image of museums.

Yhteistyönäyttelyt

Kouluelämää Snellmanin ajan Helsingissä

Vuosi 2006 oli J. V. Snellmanin 200-vuotisjuhlavuosi. Museo hoiti juhla järjestelyt Helsingin kaupungin osalta. Yhteistyössä kaupunginarkiston kanssa tehtiin näyttely *Kouluelämää Snellmanin ajan Helsingissä*, joka oli esillä Jugendsalissa 25.1.–26.2.2006 ja Malmitalossa 4.–28.10.2006. Lisäksi paljastettiin Snellmanin muistolaattoja useassa osoitteessa ja järjestettiin Snellurap-kilpailu. Vauhtipuiston muistopuulehtoon Kaupunginpuutarhan kupeeseen istutettiin Taiteiden yönä 24.8.2006 J. V. Snellmanin muistotammi.

Hulluuden ylistys

Kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluvia Nikkilän sairaalan potilaiden taide teoksia oli runsaasti *Hulluuden ylistys* -näyttelyssä 10.6.–10.9.2006 Artborg 35:ssä Itäisessä Jokipuistossa Sipoossa. Suosittu näyttely toi vaikuttavat potilastyöt elävään kosketukseen nykytaiteen kanssa.

7 additions

Seitsemän maisteriopiskelijaa Taideteollisen korkeakoulun eri osastoilta teki Helsingin kaupunginmuseon näyttelyihin omat lisäyksensä, jotka olivat esillä 12.4.–7.5.2006. Teokset tehtiin osana Visuaalisen kulttuurin osaston pilottikurssia "Museum as artists' medium", jonka tavoitteena oli kyseenalaistaa ja nostaa humoristisin ja esteettisin keinoin esille museonäyttelyiden yksityiskohtia. Kurssin ideoijana ja ohjaajana toimi tutkija ja taiteilija Outi Turpeinen, joka väitöskirjassaan tutki kulttuurihistoriallisen museon ja kuvataiteen vuorovaikutusta.

Helsinki International

Raitioliikennemuseossa ja Kulttuuritehdas Korjaamossa järjestettiin 1.–17.9.2006 *Helsinki International* -niminen visuaalisen kulttuurin festivaali jo toisen kerran. Näyttelyn tarkoituksena oli saattaa yhteen urbaanin visuaalisen kulttuurin eri alueita – muotia, teollista suunnittelua, kokeellisia elokuvia ja mediataidetta ja kuvataiteen ajankohtaisia ilmiöitä – sekä kansainvälisesti asennoituneita toimijoita. Kulttuuriyhdistys Korjaamon tuottamassa näyttelyssä oli mukana kaikkiaan 44 taiteilijaa tai ryhmää. Raitioliikennemuseon puolella vieraili kahden viikon aikana 1 690 kävijää.

Pohjola piirtyy kartalle

Helsingin kaupunginmuseo ja John Nurmisen Säätiö jatkoivat yhteistyötä *Pohjola piirtyy kartalle* -näyttelyssä, joka oli esillä Sederholmin talossa 18.10.2006–25.2.2007. Satakunta karttaa 1400-luvulta nykyaikaan esitellyt näyttely syntyi yhteistyöhankkeena, jossa olivat mukana Helsingin kaupunginmuseo, Helsingin yliopisto, Helsingin yliopiston kirjasto, Chartarum Amici, AffectoGenimap, NurminenPrima ja Hagelstamin antikvariaatti. Kaupunginmuseo esitteli omassa osuudessaan näytteitä hienosta karttakokoelmastaan. Näyttelyä täydensi monipuolinen ja suosittu luentosarja, jossa myös kaupunginmuseon tutkijat esiintyivät.

John Nurmisen Säätiön vierailunäyttely *Pohjola piirtyy kartalle* esitteli suuren valikoiman vanhoja karttavarvinaisuuksia. Pohjoismaat alankomaalaisen Gerard de Joden vuonna 1593 painatussa kartassa.

På John Nurminens Stiftelses gästutställning "Nordiska kartans historia – från myter till verklighet" visades ett stort antal gamla kartrariteter. Norden på en karta av holländaren Gerard de Jode. Kartan har tryckts 1593.

The History of the Nordic Map, a visiting exhibition produced by the John Nurminen Foundation, presented a large collection of rare old maps. The Nordic countries in a 1593 map by Dutch cartographer Gerard de Jode.

Vanhat näyttelyt

Vanhoista näyttelyistä suosionsa säilytti lähes ennallaan museon päärakennus Sofiankatu 4:ssä. Voimalamuseon ja Työväenasuntomuseon su-pistuneet aukioloajat näkyivät kävijämäärien selvänä laskuna. Sederhol-min talo oli jälleen avoinna myös kesäkauden, mikä vaikutti ilahduttavasti kävijämäärien kasvamiseen. Ympärivuotinen aukiolo kasvatti niin ikään Raitioliikennemuseon kävijälukuja. Ruiskumestarin talon kävijämäärät nousivat hieman kuukaudella pidentyneen joulukauden vuoksi.

KÄVIJÄMÄÄRÄT MUSEOITTAIN

Museo	2006	2005	2004
Sofiankatu 4	13 513	14 953	14 864
Hakasalmen huvila	7 613	9 146	11 829
Sederholmin talo	8 017	5 870	6 904
Koulumuseo	3 924	5 075	5 477
Raitioliikennemuseo	9 650	6 297	4 720
Voimalamuseo	234	1 258	2 720
Työväenasuntomuseo	179	1 359	1 361
Ruiskumestarin talo	3 486	2 619	4 851
Tuomarinkylän museot	10 639	12 002	7 209
Yhteensä	57 255	58 579	59 935

Kaupunginmuseo

Horisontissa Helsinki

Katumuseo

Katulämää Helsingissä 1700-luvun lopulta 1930-luvulle
Vanhanajan joulukatu 3.12.2006–6.1.2007

Hakasalmen huvila

Helsinki kehysissä 12.2.2006 asti | Kunnon kansalainen 9.6.2006–

Sederholmin talo

1809 – eri teille 3.9. asti
Pohjola piirtyy kartalle 18.10.2006–25.2.2007

Ruiskumestarin talo

Pikkuporvariskoti 1860-luvun Helsingissä

Raitioliikennemuseo

Helsingin joukkoliikenteen historiaa

Koulumuseo

Helsingin kansakoulujen historiaa

Tuomarinkylän museo

Tyylikästä

Lastenmuseo

Mammutista marsuun

Työväenasuntomuseo

Työläiskoteja 1910-luvulta 1980-luvulle

Voimalamuseo

Teollisuushistoriaa Vantaanjoen suulla

Muistojen hallimymälä Hietalahden hallissa

Sekatavarapuodin tuotteita 1900-luvulta

Tapahtumat museoissa

- ✓ *Tanssien halki Helsingin historian* -tanssiesitys Hakasalmen huvi-
lassa 9. ja 10.2.
- ✓ *Lauluja romantiikan ajan Helsingistä* -konsertti Tuomarinkylän
museossa 9. ja 10.3.
- ✓ *Sibelius-Akatemian oppilaskonsertit* Raitioliikennemuseossa 12.3.,
9.4. ja 15.10.
- ✓ *Kauneimmat koululaulut* -yhteislaulutilaisuudet 6.4., 12.10. ja
14.12. Koulumuseossa
- ✓ *Sofian päivä* 15.5. – historiallinen kevätjuhla Katumuseossa ja
kaupunginmuseossa
- ✓ *Helsinki-päivänä* 12.6. vapaa pääsy museoihin ja jugendkävely
- ✓ *Taiteiden yö* 24.8. kaupunginmuseossa, Katumuseossa, Seder-
holmin talossa, Hakasalmen huvilassa ja Tuomarinkylän muse-
oissa
- ✓ *Opastettu pyöräretki Itä-Helsingin muinaisjäännöksille* 2.9.
- ✓ *Kunnon kansalainen* -keskustelutarja Hakasalmen huvilassa
28.9., 12.10., 26.10. ja 9.11.
- ✓ *Adventin avaus* 3.12. – joulusta ohjelmaa kaupunginmuseossa,
Katumuseossa, Sederholmin talossa, Ruiskumestarin talossa,
Tuomarinkylän kartanossa ja Lastenmuseossa

Lisäksi kaupunginmuseon Kohtaamisia-roolihenkilöitä osallistui Hel-
singin historiapäivän piknikiin Suomenlinnassa 17.6.

Sofian päivää vietettiin kymmenennen kerran ja ensimmäistä kertaa satoi.
Vaakasuoraan tuiskuava hyinen räntä ajoi kevätjuhlan museon sisäpuolelle
pian aurinkoisen alun jälkeen.

**Sofiedagen firades för tionde gången och nu var det första gången som det
regnade. Ett iskallt snöblandat regn i stormväder jagade museets värfest
snabbt inomhus efter en solig inledning.**

**The historical Sofia's Day Street Museum party was held for the tenth time
– and for the first time it rained. Freezing sleet whipping the street horizon-
tally forced the spring party inside the museum soon after a sunny start.**

Museoiden aukioloajat

Helsingin kaupunginmuseo, Sofiankatu 4, oli auki arkisin klo 9–17 ja viikonloppuisin klo 11–17. Muiden museoiden aukioloaika oli keskiviikosta sunnuntaihin klo 11–17. Useat edellisenä vuonna kesälomakaudella säästösyistä kiinni olleet museot, Sederholmin talo, Raitioliikennemuseo, Hakasalmen huvila, Tuomarinkylän kartano ja Lastenmuseo voitiin nyt pitää auki entiseen tapaan ympäri vuoden. Ruiskumestarin talo avattiin kesäksi ja joulukaudeksi (kiinni 6.1.–6.6. ja 28.8.–31.10.). Toinen kausimuseo Koulumuseo suljettiin kesäkaudeksi (kiinni 22.5.–2.9.) ja se oli avoinna syksyllä vain joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai. Ryhmiä otettiin vastaan myös arkisin sopimuksen mukaan. Työväenasuntomuseo oli auki viimeistä kesää ennen remonttia vain kolmena kesäsunnuntaina (4.6., 2.7. ja 6.8.). Voimalamuseo oli auki vain kesäsunnuntaisin (4.6.–27.8.).

Museon sitova toiminnallinen tavoite oli 10 800 aukiolotuntia. Tavoite ylitettiin: aukiolotuntien määrä oli 10 918.

Pääsymaksu näyttelyihin oli aikuisilta 4 euroa, eläkeläisiltä, työttömiltä, varusmiehiltä, Helsingin kaupungin työntekijöiltä ja ryhmäkävijöiltä 2 euroa. Alle 18-vuotiailla oli vapaa pääsy. Torstaisin ja useimpina tapahumapäivinä oli kaikilla vapaa pääsy.

Elokuvat

Kaupunginmuseo esitti päivittäin Kino Engelin salissa 2 Helsingin historiaan liittyviä elokuvia ja dokumentteja. Kävijöitä oli yhteensä 4 748. Filmivalikoimaan hankittiin yksitoista uutta elokuvaa. Suurin osa materiaalista on peräisin Yleisradion arkistosta. Museolla oli vuoden 2006 loppuun mennessä esitettävänä 61 eripituista filmiä.

Opetuspalvelut

Kaupunginmuseon opetuspalvelut on tarjottu kaikille ja kaikenikäisille kohderyhmille: päiväkodeille, kouluille ja muille oppilaitoksille, erilaisille järjestöille ja yhdistyksille. Museopedagogian tarkoituksena on myös omalla panoksellaan tukea maahanmuuttajien juurtumista uuteen kotimaahansa. Museopedagogiset palvelut koostuvat näyttelyopastuksista, luennoista, esitelmistä, tietopalveluista, kursseista, kerhoista, työpajoista sekä harjoittelijoiden ohjauksesta. Kertomusvuonna opetuspalveluita tuotettiin yhteensä 873 tuntia (edellisvuonna 881).

Lapsille ja nuorille suunnatut teemapastukset, kurssit ja työpajat

Lastenmuseossa toteutettiin yhteistyöprojekti päiväkotikiertokierros Haltian kanssa keväällä 2006. Lapset tutustuivat entisajan elämään ja päiväkodissa järjestettiin vanhojen lelujen näyttely. Huipennuksena oli vanhanajan eväretki Tuomarinkylän puistoon, jossa museolehtorin johdolla leikittiin vanhanajan leikkejä. Syyskuussa järjestettiin Lastenmuseossa 4–5-vuotiaille *Giraffen Finas äventyr*-satukierros. Kierroksella lapset pukeutuivat eläimiksi, jotka kirahvin johdolla matkustivat eläintarhaan. Matkan aikana eläimet rakensivat yhdessä lautan ja majan.

Den hemlighetsfulla resväskan -kierroksilla Raitioliikennemuseossa peruskoulun kolmas- ja neljäsluokkalaisten saivat tehtäväksi laatia lyhyet elämäntarinat fiktiivisistä matkustajista. Tarinoiden tuli pohjautua museosta löytyneiden matkalaukkujen sisältöihin.

Kippari jalkapuuissa – Skepparen i fots-tocken -teemaopastuksia järjestettiin Horisontissa Helsinki -näyttelyssä 4.–6. luokille. Niissä perehdyttiin 1700-luvun Helsinkiin muun muassa istumalla jalkapuuissa, punnitsemalla suolaa, tutustumalla vanhoihin painomittoihin ja selvittämällä viuhkakieksen saloja.

Koulumuseossa pidettiin arkeologian työpajoja historianopintonsa aloittaville alakoulujen oppilaille. Museon arkeologin ja museolehtorin johdolla koululaiset saivat tutkia aitoja kivikauden ihmisten käyttämiä esineitä. Havaintojensa perusteella oppilaat vastasivat laadittuihin tehtäviin.

Yhteistyö Pakilan yläkoulujen kanssa jatkui. Luokkia vieraili Sederholmin talon 1809 – *eri teille* -näyttelyssä ja Horisontissa Helsinki -näyttelyssä osana koulun Museot tutuiksi -ohjelmaa. Tämän lisäksi parikymmentä yläkoululaista harjoitteli opettajien johdolla historiallisia rooleja, jotka liittyivät Tuomarinkylän kartanon elämään. Historialliset katkelmat esitettiin Tuomarinkylän museossa järjestettynä vierailupäivänä oman koulun seitsemäsluokkalaisten.

Sederholmin talossa järjestettiin keväällä yläkoulun 7. luokille suunnattu näytelmällinen opastuskierros *Kohtaamisia keisarin Helsingissä – Möten i kejsarens Helsingfors*. Kaksi museolehtoria esitti neljää Helsingissä vaikuttanutta henkilöä. Lisäksi opettajat saivat tietopaketin museokäynnin valmistelua ja jälkityöskentelyä varten.

Työväenasuntomuseossa järjestettiin *Teollisuus Helsinki* -teemaopastus peruskoulun yläluokille. Opastus havainnollisti työväen elinolojen kehittymistä, ja siihen liittyi ryhmätyö.

Ruiskumestarin talossa oli teemaopastuksia peruskoulun yläluokille ja lukioille 1800-luvun arkielämästä. Opastus syvensi 1800-luvun arjen historian tuntemusta perehdyttämällä aikakauden elämäntapojen muutoksiin ja uutuuksiin.

Ruiskumestarin talon päiväkotikiertokierros ja alakouluikäisille suunnatut vanhanajan joulupastukset ovat olleet suosittuja vuodesta toiseen. Kolmen viikon aikana näyttelyyn tutustui museolehtoreiden johdolla 50 suomenkielistä ja 11 ruotsinkielistä lapsiryhmää. Myös aikuisryhmiä kävi opastetuilla kierroksilla.

Historialliset kaupunkikiertokierrokset toteutettiin otsikolla *Från byggmästare Kantlin till överstinnan Karamzin* toukokuun alussa yhteistyössä Kulttuuriasiaksekskuksen, DOT rf:n sekä Brändö gymnasiumin ja Tölö gymnasiumin kanssa. Dramatisoiduille kierroksille osallistuivat lähes kaikki Helsingin ruotsinkielisten koulujen viidesluokkalaisten.

Kaupunginmuseo oli mukana järjestämässä Kulosaaren historiaan liittyvää valinnaiskurssia Brändö gymnasiumissa. Kotiseutuopetukseen integroidulla kurssilla oppilaat keräsivät tietoa huvilakaupungin satavuotiselta taipaleelta arkisto- ja museokäynnillä, tutustumalla kirjallisiin aineistoihin sekä haastatteleamalla kulosaarelaisia. Materiaalin pohjalta työstettiin syksyn aikana käsikirjoitus dramatisoituja kävelykierroksia varten. Kolme erilaista reittiä esittelivät olennaiset henkilöt ja tapahtumat Kulosaaren ympäristössä. *Vilinä villastadissa – Vimmel i villastaden* -kierrokset toteutetaan yhdessä kulosaarelaiden koulujen kanssa.

Lisäksi museolehtorit tuottivat kertomusvuonna seuraavat lasten opetuspalvelut:

- ✔ Kukkia ja leijonantassuja -teemaopastus esikouluikäisille, Tuomarinkylän museo
- ✔ Vanhan ajan leikkejä 4–8-vuotiaille, Lastenmuseo
- ✔ Pikku Martan tarinoita esikouluikäisille, Ruiskumestarin talo
- ✔ Käk, stuga, höghus och villa, Villa Hagasund
- ✔ Kejsaren och den ljusröda bakelsen, Sederholmska huset
- ✔ Pääsiäisaskartelua koko perheelle, Lastenmuseo
- ✔ Keväinen leikkipäivä 18.5., Lastenmuseo
- ✔ Adventin avauksen yhteydessä jouluaskartelua, Lastenmuseo
- ✔ Joulukurssi 7–9-vuotiaille, Lastenmuseo
- ✔ Tonttutit, Tuomarinkylän museot
- ✔ Yläkoululaisten kulttuurikurssien teemaopastuksia Kunnon kansalainen -näyttelyssä, Hakasalmen huvila

Kivoin museo lapsille -kesäkurssilla 5.-9.6.2006 pohdittiin, millainen museo on lapsille mieluinen. Kurssille osallistui viisitoista 10-12-vuotiaasta lasta. Kurssilaiset tutustuvat Kansallismuseon ja Hakasalmen huvilan näyttelyihin pohtien, mitkä seikat tekevät tilasta miellyttävän sekä mitkä esineet ja aiheet ovat heistä kiinnostavia. Jokainen kurssilainen valmisti pienoismallin ihannemuseostaan. Kurssin vetäjinä toimivat taiteilija, arkkitehtuurikoulun ohjaaja Riikka Wesamaa sekä kolme museolehtoria.

Aikuiset

Kaupunginmuseon monivuotinen kulttuurihistoriallisten luentokonserttien sarja jatkui kevättalvella, jolloin esiteltiin 1800-luvun Helsingin musiikki- ja tanssikulttuuria museon nuottikokoelmien pohjalta. Yhteistyössä Seurasaaren kansantanssijoiden ja Stadian musiikin koulutusohjelman kanssa tuotettu tanssiesitys *Tanssien halki Helsingin historian* sai ensi-iltansa 9. ja 10.2. Hakasalmen huvilassa. Paljon julkisuutta saanut esitys vieraili kertomusvuonna Helsingin suurimmassa kulttuurikeskuksessa, Espoon kaupunginmuseossa sekä pienempinä kokonaisuuksina useissa juhlatilaisuuksissa. Lisäksi tuotettiin Stadian

suutta saanut esitys vieraili kertomusvuonna Helsingin suurimmassa kulttuurikeskuksessa, Espoon kaupunginmuseossa sekä pienempinä kokonaisuuksina useissa juhlatilaisuuksissa. Lisäksi tuotettiin Stadian

nuorten muusikoiden kanssa Tuomarinkylän museoon konsertti *Lauluja romantiikan ajan Helsingistä*.

Koulumuseon koululauluiltoja järjestettiin 6.4, 12.10. ja 14.12. Suosittuja yhteislauluja ovat vuodesta 2000 alkaen vetäneet Meilahden alasteen musiikinopettajat Kaisa ja Ari Pärnänen. Tänä vuonna osallistujia oli yli 200.

Helsingin kaupunginmuseo järjesti valtakunnallisten arkeologian päivien aikana 2.9. pyöräretken Itä-Helsingin ja Vantaan esihistoriallisille ja historiallisille kohteille museon arkeologin johdolla. Ilmoittautuneiden suuren määrän takia järjestettiin kaksi retkeä yhden sijasta. Aluksi tutustuttiin Kuloosaaren ja Herttoniemen olemassa oleviin tai tuhoutuihin pronssikauden ja esiroomalaisen rautakauden röykkiöihin. Sitten perehdyttiin Herttoniemen kartanon alueella toimineen fajanssitehtaan teollisuusarkeologisten kaivausten tuloksiin ja Tammissalon kanavan historiaan. Vartiokylän varhaiskeskiaikaisella linnavuorella käsiteltiin linnan tutkimusvaiheita ja kaupunginmuseon suorittamien kaivausten tuloksia. Viimeinen kohde oli Vantaan Länsisalmen Gubbackan autiokyläntontti.

linnan tutkimusvaiheita ja kaupunginmuseon suorittamien kaivausten tuloksia. Viimeinen kohde oli Vantaan Länsisalmen Gubbackan autiokyläntontti.

Rakennusviraston puisto-osaston kanssa järjestettiin toukokuussa kävelykierros Tullisaaren kartanopuistossa ja elokuussa Vanhassakaupungissa. Molempiin osallistui noin 150 henkilöä. Helsinki-oppaille pidettiin nykykeskustan arkeologisista tutkimuksista luento, johon osallistui noin 50 henkeä. Myllypuro-päivän yhteydessä tutustuttiin kävelykierroksella Myllypuron I maailmansodan aikaiseen tykkiasemaan.

Lisäksi yritykset, yhdistykset sekä oppilaitokset tilasivat opastettuja museokäyntejä ja luentoja. Kuluneena vuonna ovat monet yliopiston historia- ja taideaineiden opiskelijat, kasvatustieteen sekä ammattikorkeakoulujen ja maahanmuuttajien aikuiskoulutusopiskelijat tutustuneet museon eri näyttelypisteisiin ja toimintoihin. Kollegat muista museoista ovat tutustuneet opetuspalveluihin, näyttelyihin, oheisohjelmiin, kokoelmiin sekä uusiin kokoelmakeskuksiin.

Asiakastiedotusta varten valmistuivat museon opetustoiminnasta ja opetuksen vuosiohjelmasta painetut esitteet. Vuoden aikana valmistui ruotsinkielinen versio Koulumuseon näyttelyn verkkosivuista. Sivut on suunniteltu ensi sijassa opettajia varten museokäynnin valmistelun ja taustoittamisen tueksi ja niihin liittyy myös tehtäviä.

Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitokselta oli kaksi opiskelijaa tammikuussa soveltavassa ohjattavassa harjoittelussa kaupunginmuseossa. He työskentelivät kahden museolehtorin johdolla Tuomarinkylän kartanon Tyylikästä-näyttelyyn liittyvän yläasteille suunnatun opetuspaketin. Syksyllä yhteistyö jatkui.

Lasten kesäkurssilla tutustuttiin erilaisiin tapoihin tehdä museonäyttely ja valmistettiin oman ihannemuseon pienoismalli.

På barnens sommarkurs provade barnen på olika sätt att göra museiutställningar och var och en framställde en miniatyr av ett eget idealmuseum.

In a summer course children learned different ways of creating a museum exhibition and got to make a model of their ideal museum.

Museo tuotti Seurasaaren kansantanssijoiden ja Stadian musiikin koulutusohjelman kanssa *Tanssien halki Helsingin historian* -esityksen. Tillsammans med folkdansgruppen Seurasaaren kansantanssijat och Stadias utbildningsprogram inom musik producerade museet performance *Dansande genom Helsingfors historia*. The Museum co-produced a performance called *A Dance through the History of Helsinki* with the Seurasaari Folk Dancers and Helsinki Polytechnic Stadia's Degree Programme in Music.

Kaupunginmuseon henkilökunta on vieraillut kouluissa, yliopistoissa, muissa museoissa, seminaareissa ja maakunnallisilla museopäivillä luennoimassa eri alojen edustajille. Esitelmää on pidetty myös kansainvälisillä foorumeilla.

Julkaisutoiminta

Museon vuosikirja Narinkka

Vuoden 2006 Narinkka helsinkiläisten muistojen koti kertoo kaupunginmuseon tarinan helsinkiläisen museotyön satavuotisjuhlan kunniaksi. Runsaasti kuvitettu teos tuo ihmiset esiin kulissien takaa. Tutkija Marja Pehkonen on maustanut tekstinsä värikkäin ja koskettavin yksityiskohdin, jotka herättävät menneen ajan elävänä lukijan mieleen. Kirja juhlisti samalla 30-vuotiaasta Narinkka-sarjaa.

Tutkimuksia ja raportteja

Tutkimuksia ja raportteja sarjassa ilmestyi kak-

si julkaisua. Tutkija Maarit Mannilan tutkimus vanhan tulli- ja pakkahuoneen eli Mariankatu 3:n historiasta julkaistiin yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa. Seuran kustannusosasto muutti taloon alkuvuodesta 2006. Lisäksi julkaistiin Hilla Tarjanteen laatima Munkkiniemen rakennusinventointi.

Muut julkaisut

Vuoden muita julkaisuja olivat Kunnon kansalainen -näyttelyn näyttelyjulkaisu ja Real Citizen -verkkonäyttelyhankkeen loppuraportti. Lisäksi julkaistiin suursuosion saanut joulukalenteri.

Asiakaslehti Sofia

Museon asiakaslehti Sofia ilmestyi kertomusvuotena kaksi kertaa. Ulkoasultaan uudistuneen lehden artikkeleissa käsiteltiin ajankohtaisten näyttelyiden ja julkaisujen lisäksi muun muassa siirtolapuutarhojen ja sisäpihojen suojelua, varastomuuttoa ja museon satavuotista toimintaa.

Verkkotuotanto

Museon pääsivujen uudistaminen oli kertomusvuoden suurin verkkohanke. Aloite tuli kaupungilta, jonka päämääränä oli hallintokuntien sivujen ulkonäön ja palvelujen yhdenmukaistaminen. Yhtäältä saavutettavuutta on parannettu sivun katsojan eli kaupunkilaisen näkökulmasta, ja toisaalta työn teknistä sujuvuutta on kehitetty sivujen tuottajien ja ylläpitäjien kannalta.

Sivujen ulkonäköä muutettiin kaupungin yhteisen verkkoilmeen suuntaan mutta vanhan sivuston omaleimaisuus pyrittiin säilyttämään värien ja ikonilinkkien avulla. Navigointijärjestelmä pysyi entisen kaltaisena. Uusia toimintoja otettiin mieluisesti käyttöön, hiiriklikkauksia vähennettiin, ja etusivulle tuli lisää oikopolkua. Myös sivujen sisältöä tarkistettiin ja tuotettiin uutta luettavaa.

Kertomusvuoden aikana saatiin uuteen asuun museon suomenkielinen pääsivusto,

kaikkiaan 134 sivua ja 364 kuvaa. Ruotsin- ja englanninkieliset sivustot valmistuvat 2007. Uudistus ei koske museon lukuisia, ilmeeltään itsenäisiä ja käyttöliittymältään monimutkaisia verkkonäyttelyitä, jotka saivat jäädä ennalleen. Uusia verkkonäyttelyitä oli kertomusvuoden aikana suunnitteilla ja tekeillä.

Kuvakokoelmapalvelu

Kuva-arkisto oli auki yleisölle maanantaisin ja torstaisin 450 tuntia (edellisvuonna 510 tuntia). Asiakkaita oli 1 286 (edellisvuonna 1 345). Kuvia toimitettiin 4 074 (edellisvuonna 3 558). Näistä sähköisesti toimitettiin 1 312. Asiakskuvat on valmistettu museon omassa kuvalaitoksessa ja toimitettu viikossa ja sähköpostitse jopa tilauspäivänä. Käyttömaksuja on peritty 177 kuvasta. Usein käyttömaksut on katettu luovuttamalla erä julkaisuja Museokauppaan myyntiin sekä normaalikäytännön mukaan museon kirjastoon.

Lähes miljoonan kuvan kokoelmia ovat hyödyntäneet monet yritykset, laitokset ja yhdistykset juhla- ja julkaisuissaan ja näyttelyissään. Museon kuvia nähdään jokseenkin päivittäin lehdistössä ja televisio-ohjelmissa. Lisäksi museon tiloja käytetään usein kuvauksiin, joihin luvat myönnetään kuva-arkistosta.

Erityistä huomiota saatiin Kjell Westön Finlandia-palkitussa romaanissa Missä kulimme kerran, jonka esipuheessa kirjailija kiittää avusta kaupunginmuseon kuva-arkistoa. Kaupunginmuseon kuva-arkiston toiminnan ajanmukaistaminen viime vuosikymmenen aikana oli esimerkkinä Minna Ruusuvirran Jyväskylän yliopistoon tekemässä, museon teknistymistä käsittelevässä graduussa.

Museokauppa

Museokaupan asiakasmäärä oli kertomusvuonna yhteensä 42 430 (2005: 46 000). Vertailuvuonna 2005 oli asiakasmäärä poikkeuksellisen korkea, mikä johtui pitkälti Signe Brander -kirjan vetovoimasta. Museokauppa on vakiinnuttanut asemansa Helsinki-aiheisen kirjallisuuden ja lahjatavaroiden myyntipisteenä. Museon omien julkaisujen lisäksi tuotevalikoimaan kuuluu muun muassa Helsingin kaupunginosayhdistysten ja kaupungin virastojen julkaisuja. Helsingin kaupunginmuseon ystävät ry tukee kaupan toimintaa tuottamalla museon kokoelmiin pohjautuvia myyntituotteita kuten postikortteja. Kaupunginmuseon julkaisuja ja muita tuotteita myydään myös museon muissa toimipisteissä.

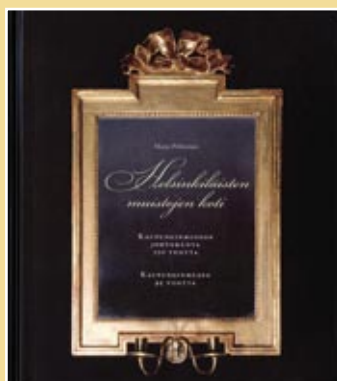
Kulttuuriympäristön vaaliminen ja rakennussuojelu

Rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön asiantuntijapalvelut ovat kaupunginmuseon kulttuuriympäristöyksikön keskeisiä toimintoja Helsingissä ja maakuntamuseon toimialueella. Rakennussuojelutyötä tehdään vuorovaikutteisesti yhteistyössä muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Korjaushankkeet ja asemakaavojen valmisteluun osallistuminen ovat yksikön perustyötä, jossa museon rakennustutkijat ja -konservaattori ovat mukana määrittämässä suojelutavoitteita ja valvomassa tavoitteiden toteutumista. Asiantuntijatoiminnan osana yksikkö antaa puhelin- ja verkkoasiakkaille kaupungin rakennuksia ja historiaa koskevaa tietopalvelua sekä korjausneuvontaa ja välittää alan taitajien yhteystietoja.

Kertomusvuonna yksikössä oli vakinaisen henkilökunnan lisäksi työllistetty tutkija 7,5 kuukauden ajan. Yksi tutkijoista oli virkavapaalla kolmen kuukauden ajan, jona aikana sijainen hoiti hänen tehtäviään. Arkeologin työpaikka siirtyi Hakasalmen huvilan sivurakennuksesta Sofiankadulle, mikä tiivistä yhteistyötä kulttuuriympäristön vaalimistyössä.

Kaupunginmuseo osallistuu sellaiseen maankäytön suunnitteluun, johon liittyy kulttuurihistoriallisia arvoja. Lukuisiin kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmiin on vastattu antamalla joko lausunto, muistio tai suullinen kommentti. Kulttuuriympäristöyksikössä laadittiin kaikkiaan 290 rakennettuun ympäristöön ja rakennussuojeluun liittyvää asiantuntijalausuntoa ja muistiota. Lausuntoja oli 179 kappaletta. Lisäksi yksikkö valmisteli johtokunnalle 17 lausuntoa. Helsingissä kaavoituksesta ja siihen liittyvistä suojelutavoitteista annettiin 33 lausuntoa, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten muutos- tai purkuluvista oli 94 lausuntoa. Maakuntamuseon toiminta-alueelta annettiin kaikkiaan 42 lausuntoa, joista 27 kaavoitukseen ja 15 rakennus- tai purkulupiin liittyvää lausuntoa. Muistioita ja muita selvityksiä laadittiin kaikkiaan 94 kappaletta.

Uudenmaan ympäristökeskuksen vuositteittain jaettava entistämisavustusta koskevia hakemuksia oli Keski-Uudenmaan alueelta lausunnolla vuonna 2006 yhteensä 50 kappaletta. Kaupunginmuseo antoi maakuntamuseon roolissa lausunnon entistämisavustuksista Uudenmaan ympäristökeskukselle.

Vuoden 2006 Narinkka kertoo museon satavuotisesta toiminnasta.

Narinken 2006 berättar om museets hundraåriga verksamhet.

The 2006 Narinkka yearbook is dedicated to 100 years of museum activity.

Sofia-lehden ulkoasu uudistettiin.

Tidningen Sofia fick en ny layout.

The Sofia magazine boasted a new look.

Joulukalenterin piirsi museon tutkija Jaana Mellanen.

Jaana Mellanen, forskare på museet, ritade julkalendern.

The advent calendar was drawn by our researcher Jaana Mellanen.

Hotelliksi muutettavan Lampan talon sisätilat dokumentoitiin.

Lampas hus skall omvandlas till ett hotell och interiören dokumenterades.

The interior of the Lampa House was documented before its transformation into a hotel.

Helsinki

Vuoden aikana lausuttiin useista tärkeistä maankäyttöä koskevista suunnitelmista. Kruunuvuorenrannan osayleiskaava eteni luonnosvaiheeseen. Museo tarkensi suojelumääräyksiä Stansvikin kartanoalueen ja Kruunuvuoren säilyneiden huviloiden osalta. Lisäksi kaupunginmuseo lausui Sörnäistenrannan-Hermanninrannan ja Kuninkaan-tammen alueen osayleiskaavaluonnoksista kaupunkisuunnitteluvirastolle.

Keskustatunnelin asemakaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa museo suhtautui kriittisesti tunnelin linjaukseen, joka toteutuessaan pirstoisi Lapinlahden sairaalan puistoaluetta ja kulkisi Hietaniemen hautausmaan alitse. Museo oli myös huolestunut tunnelin aiheuttamista maanpäällisistä vaikutuksista.

Vuonna 2006 esillä olleita kaava-asioita olivat myös suojelukaavojen työstäminen Alvar Aallon suunnitteleminen Erottajan paviljongin, Joonaksenkuja 5:n, Insinööritalon ja Kelan asuintalojen tonteille. Kaupunginmu-

seo oli mukana myös Helsingin Työväenyhdistyksen talon suojelun ja tontin täydennysrakentamisen mahdollistavan asemakaavan muutoksessa. Pientaloalueista olivat esillä esimerkiksi Malmin Ruotutorpantien ja Maunulan koillisosan pientaloalueiden kaavoittaminen, joissa tavoitteina olivat täydennysrakentaminen ja olemassa olevan rakennuskannan suojelu.

Monen helsinkiläisen ostoskeskuksen säilyminen on edelleen uhattuna. Rakennus-suojelun näkökulmasta Roihuvuoren ostoskeskuksen suojelu edistyi toivotulla tavalla. Roihuvuoren keskustan asemakaavan muutoksessa esitettiin suojeltaviksi vanhan ostoskeskuksen hyvin alkuperäisyytensä säilyttänyt apteekin talo ja ostoskeskukseen liittyvä tornitalo, ostoskeskuksen toriaukio sai palauttavia toimenpiteitä edellyttävän suojelumääräyksen.

Helsingin kaupungintalokorttelien toimintojen monipuolistamisprojekti ajankoh-taistui kevään aikana, kun kiinteistövirasto pyysi tarjouksia Elefantti-korttelin tonttien

1/4/5 ja 1/4/9 tilojen pitkäaikaisesta vuokrauksesta tai ostosta. Samanaikaisesti kortteleiden asemakaavan muutos tuli vireille. Kaupunginmuseo ryhtyi saattamaan ajan tasalle aiempia kortteliin liittyviä rakennushistoriallisia tutkimuksia. Kaupunginmuseo on selvittänyt rakennuskannan historian, dokumentoinut rakennusten nykytilan valokuvoin ja tekstein ja laatinut yksittäisille rakennuksille suojelutavoitteet. Kaupunginmuseo lausui myös Lampan talon (Pohjoisesplanadi 5) asemakaavan muutosehdotuksesta kaupunkisuunnitteluvirastolle. Dokumentointityö on jatkunut Sarvikuonon (1/31) korttelin rakennuskannan osalta ja jatkuu edelleen Leijona-korttelissa (1/30).

Kaupunginmuseo kommentoi ympäristöministeriölle H1 Suomen rakentamismääräyskokoelman ehdotettuja määräyksiä ja ohjeita koskien rakennuksen energiatehokkuutta korjausrakentamisessa sekä energiatodistusta koskevaa lakiluonnosta.

Rakennuslupa-asioina käsiteltiin erityyppisiä kouluihin liittyviä korjauksia, kuten

Helsingin hienoimman vanhan elokuvateatterin Bio Capitolin (viimeisimmältä nimeltään Forum) suojeltujen sisätilojen säilyminen tuotti jälleen huolta.

Bevarandet av den skyddade interiören i Helsingfors finaste gamla biograf Bio Capitol (senare med namnet Forum) vållade igen bekymmer.

The preservation of the listed interior of Helsinki's finest old cinema, Bio Capitol (recently called Forum), was again a cause for concern.

Seurasaaren ravintolan korjaustöissä löytyi yllättäen hyvin säilynyt koristemaalaus vuodelta 1890.

Vid renoveringen av restaurangen på Fölisön upptäckte man överraskande ett väl bevarat dekorationsmåleri från 1890.

The renovation of the Seurasaari restaurant revealed an unexpected, well-preserved wall painting from 1890.

taloteknisiä ja ilmanvaihdon perusparannuksia, ikkunamuutoksia ja paloturvallisuuden lisäämisiä, esimerkikohteina Lönkan, Svenska Norssens ja Ala-Malmin peruskoulu. Esillä oli myös lukuisia 1910- ja 1920-luvun asuintalojen ikkunamuutoshankkeita sekä useita ullakkohankkeita. Lausunto annettiin 21 ullakkorakentamishankkeesta, joista useisiin liittyi myös uuden hissin rakentaminen porrashuoneeseen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin suunnitelluista jälkiasennushisseistä annettiin ainoastaan kaksi lausuntoa (Pohjoisranta 10 ja Helsingin Diakonissalaitoksen päärakennus). Nuoreman rakennusperinnön osalta mukana oltiin Maunulassa Asunto-osakeyhtiö Vesakon julkisivukorjauksessa ja Herttoniemessä Siilitie 1:n peruskorjauksessa.

Entisen Elannon keskusvaraston (Lintulahdenkatu 3) peruskorjaus toimisto- ja Teatterikorkeakoulun opetuskäyttöön oli esillä. Kauan tyhjiällä olleeseen rakennukseen oli löydetty rakennuksen säilyttämisen näkökulmasta sopiva uusi käyttö. Kaupungin-

museo puolsi myös Linnanmäen pyöreän vesilinnan monitoimisalin idealuonnosta. Bio Capitolin käyttötarkoituksen muutos elokuvateatterista yökerhoksi oli ja on edelleen ajankohtainen. Asemakaavassa suojeltujen elokuvateatterin sisätilojen muutokset olisivat niin suuria, ettei kaupunginmuseo voinut puoltaa suunnitelmia.

Kaupunginmuseo teki yhteistyötä Museoviraston kanssa esimerkiksi kommentoimalla Kirurgisen sairaalan ja entisen Kiljavan sairaalan muutospirustuksia. Sairaaloiminnan keskittäminen Meilahteen aiheuttaa muutoksia alueen rakennuksissa mutta myös muissa kaupungin sairaaloissa, minkä takia museossa on jatkettu edellisenä vuonna aloitettua Helsingin sairaaloiden rakennushistoriallista inventointia. Rakutietokantaa täydennettiin Helsingin ensimmäisen kaupunginarkkitehdin Karl Hård af Segerstadin suunnittelemissa rakennuksissa. Rakennusosakokoelman muutto uusiin varastotiloihin työllisti rakennuskonservattoria noin neljä kuukautta. Kaupunginmuseo

antoi ohjausta Suomenkielisen työväenopiston opistotalon rakennushistoriallisen selvityksen ja inventoinnin tekemiseen.

Yksikön edustajat ovat olleet mukana Elämää kaupungintalokortteleihin -konsulttityön seurantatyöryhmässä. Lisäksi rakennustutkijat olivat jäseninä useissa työryhmissä, kuten ullakkotyöryhmässä ja kaupungin hissiprojektin ohjaustyöryhmässä. Kaupunginmuseon yhteistyö kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa jatkui muun muassa yhteisin palaverien. Myös kiinteistöviraston kanssa pidettiin yhteistyöpalaveria. Oslon kaupungin edustajien kanssa vaihdettiin kokemuksia ullakkorakentamisesta Helsingissä ja Oslissa.

Kaupungin omistamien rakennusten korjaushankkeet

Museo osallistui muun muassa vuonna 1890 valmistuneen arkkitehti Mieritzin suunnitteleman Seurasaaren kesäravintolan ja siihen 1950-luvulla tehdyn laajennusosan peruskor-

Kumpulän 1920-luvulta lähtien toimineen koulukasvitarhan arvorakennuksia on korjattu vaalien. Gumtåchts skolträdgård har fungerat sedan 1920-talet och de värdefulla byggnaderna har renoverats med omsorg. The valuable buildings of the Kumpula schoolchildren's vegetable garden in use since the 1920s have been refurbished with tender care.

jauksen suunnitteluun ja työmaan valvontaan. Julkisivujen maalikerrosten tutkimuksen yhteydessä tuli esiin alkuperäistä hyvin säilynyttä maalauskoristelua.

Lisäksi museo on ollut mukana osoitteessa Ensi Linja 1:ssä sijaitsevan, Theodor Granstedtin suunnitteleman, vuonna 1898 alun perin Sokeain kouluksi valmistuneen kiinteistön peruskorjauksessa henkilöstökeskuksen kehittämispalveluiden käyttöön.

Museo on ollut mukana Kumpulassa sijaitsevan koulukasvitarhan korjaustöissä. Alueella sijaitsee 1920-luvun klassismia edustava puinen paviljonki, katos ja varastorakennuksia. Rakennukset suunniteltiin kaupungin rakennuskonttorissa kaupungin arkkitehti Gunnar Taucherin johdolla. Koko neljän hehtaarin alue puutarhoineen ja kasvitarha-alueineen on ainutlaatuinen kohde Suomen oloissa ja se toimii edelleen alkupe-
räisessä käytössään.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla valmistui arkkitehti Theodor Höijerin suunnitteleman Erottajan paloaseman (Korkeavuorenkatu 26) hankesuunnitelma. Vuonna 1891

valmistunut rakennus tulee toimimaan edelleenkin alkuperäisessä käytössä.

Maakuntamuseotyö

Helsingin kaupungin museo on myös Keski-Uudenmaan maakuntamuseo ja palvelee Keski-Uudenmaan (Espoo, Vantaa, Kauniainen, Tuusula, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Hyvinkää) museoita asiantuntijaorganisaationa.

Kulttuuriympäristön vaaliminen ja rakennussuojelu

Kulttuuriympäristöyksikön tutkijat laativat kaavoituksen pohjaksi suojelutavoitteita ja määrittivät usean kohteen kulttuurihistoriallisen arvon.

Tuusulan kunnalle annettiin runsaasti asemakaavamuutoksiin liittyviä lausuntoja. Anttilanrannan asemakaavan muutosluonnos koski isoa kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokasta aluetta Tuusulanjärven rannalla. Maakuntamuseo piti hank-

keen tavoitteita kulttuuriympäristön suojelun kannalta osittain ristiriitaisena.

Hyvinkäällä valtakunnallisesti merkittävaksi kulttuuriympäristöksi luokitellun Wanhan Villatehtaan peruskorjaus ja restaurointityö jatkui. Maakuntamuseota on Villatehtaan korjaussuunnitelmia laadittaessa kuultu aiempaa enemmän, mikä positiivisena asiana todettakoon.

Lisäksi käsiteltiin Keravan vanhan kirjastorakennuksen purkamista ja Veturipuiston asemakaavamuutosta.

Koulutus ja neuvonta

Keski-Uudenmaan museoiden opetustoiminnasta vastaaville järjestettiin museopäivä Hakasalmen huvilassa 3.10. otsikolla ”Murkusta mummuun – sama museo kaikille?”

Maakuntamuseotutkija Irma Savolainen jäi eläkkeelle 1.9.2006 lähtien.

Myllypuron kaupunkikansatieteellinen tutkimus tuotti paljon arvokkaita dokumentteja nykyajan lähiöarjesta.
 Det urbana forskningsprojektet "Livet i Kvarnbäcken" gav många värdefulla dokument om vardagen i förorten i modern tid.
 An urban ethnological study of Helsinki's Myllypuro district produced plenty of valuable documents about everyday life in today's suburb.

Tutkimus, inventoinnit ja selvitykset

Arkeologia

Vuoden 2006 talvella ja keväällä arkeologi valvoi päivittäin kaukojäähdytys- ja kaukolämpöputkikaivantojen tekemistä Etelä-Espanadilla, Unioninkadulla, Yliopistonkadulla, Mariankadulla ja Kirkkokadulla. Esplanadin puistossa valvottiin tulvavesiviemäri- ja kaukolämpöputkikaivantojen kaivamista. Kaivaustöiden aikana kerättiin lähinnä tietoa maakerroksista ja tehtiin pieniä koekuoppia kaivantojen pohjille. Useissa kohteissa todettiin vanhojen kulttuurikerrosten tulo- ja lähtösuuntien, sillä 1800-luvun alussa oli räjäytetty vanhoilla tonteilla sijainneet kalliit uuden asemakaavan mukaisten katujen tieltä. Näin oli muun muassa Yliopistonkadulla, Unioninkadulla ja Mariankadulla. Esplanadin puistossa tavattiin vanhat kerrokset, kuten Kluuvilahden vanha rantavyöhyke, noin kolme metriä syvien kaivantojen alakerroksissa. Vanhan länteen johtavan maantien rakenteet tavattiin Ravintola Kappelin edustalta. Eri kohteista otettiin talteen joitakin esineitä.

Arkeologi avusti muita tutkijoita maankäytön suunnitteluun liittyvissä lausunnoissa arkeologisten kohteiden osalta. Vuoden aikana valmistui useita kaivaus- ja valvontaraportteja; Kasarmitori 2003–2004, Rauhankatu 13 2004–2005 ja Arpeanum 2001–2002. Vuoden lopulla työ keskittyi Burgmanin taloon liittyviin arkistotutkimuksiin ja kirjoittamiseen.

Vuoden aikana töissä oli vakituisesti yksi arkeologi. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla yksi harjoittelija huolsi arkeologista aineistoa ja pakkasi sitä uuteen varastoon muuttoa varten. Aineistoa käytiin läpi yli 70 000 löytönumeroa. Vuoden lopussa yli kolmen kuukauden ajaksi palkattu tutkimusapulainen luetteli lähes 2 000 esinettä Siru-tietokantaan ja osallistui muun arkeologisen aineiston käsittelyyn.

Kaupunkikansatiede

Museo käynnisti vuonna 2005 Elämää Myllypurossa -tutkimushankkeen, jonka rahoitus

tulee suureksi osaksi EU:n Urban II -yhteisöaloiteohjelmasta. Hanke käynnistettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston kansatieteen oppiaineen kanssa. Hankkeen ohjausryhmässä on lisäksi kaupungin Tietokeskuksen edustus. Yhteistyötä on tehty myös Myllypuron lähiöaseman ja Myllypuro-seuran kanssa.

Aineiston keruu päättyi kertomusvuonna. Kaikkiaan haastateltiin 67 myllypurolaista. Museokuva ay kuvasi useita satoja valokuvia, jotka on liitetty museon kokoelmiin. Hanke antoi mahdollisuuden kehittää museon tietokantoja, joita on täydennetty tekstien tallentamiseen tarkoitettulla tietokannalla sekä kuvatietokannalla, johon voidaan sijoittaa tietosuojan kannalta arkaluontoiset kuvat.

Keväällä kaupunkilaisilta kyseltiin vanhojenpäivän vietosta ja siinä tapahtuneista muutoksista. Kyselyyn saattoi osallistua sekä paperilomakkeella että internetissä. Kyselyyn vastasi 131 kaupunkilaista. Keruu tuotti myös paljon valokuvia kuva-arkistoon ja yhden vanhojenpäiväpuvun kokoelmiin. Kyselyaineisto on arkistoitu museoon tulevaa tutkimuskäyttöä varten.

Elämää Myllypurossa. | Livet i Kvarnbäcken. | Everyday life in today's suburb Myllypuro.

Rakennuskulttuurin tutkimus

Munkkiniemen rakennusinventointi julkaistiin Tutkimuksia ja raportteja -sarjassa. Kaupunginmuseon konsulttityönä teettämä Pohjois-Haagan rakennusinventointi valmistui. Se julkaistaan alkuvuodesta 2007.

Helsingin kaupungintalokortteleiden toi-

mintojen monipuolistamisprojektin ja Elefantti-korttelin vireille tulleen asemakaavan muutoksen johdosta kaupunginmuseo ryhtyi saattamaan ajan tasalle aiempia Elefantti-, Sarvikuono- ja Leijona-kortteliin liittyviä rakennushistoriallisia tutkimuksia. Kaupunginmuseo on selvittänyt rakennuskannan historian, dokumentoinut rakennusten nyky-

tilan niin valokuvoin kuin tekstein ja laatinut yksittäisille rakennuksille suojelutavoitteet. Kulttuuriympäristöyksikössä tehtiin lisäksi useita pienialaisempia suojelutavoiteselvitäyksiä ja jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua tutkimusta Helsingin sairaaloista. ■

Kansainvälinen toiminta

Réseau Art Nouveau Network

Kaupunginmuseo on Helsingin edustajana Réseau Art Nouveau Network -verkostossa. Vuodesta 1999 EU:n Kulttuuri 2000 -varoin toimineen verkoston tavoitteita ovat tutkijoiden vuorovaikutus ja art nouveau -tutuksi tekeminen. Mukana on 16 Euroopan kaupunkia, joilla on merkittävä art nouveau -kauden kulttuuriperintö.

Art Nouveau Networkin kolmas vaihe käynnistyi kesällä 2005. Kuluneen vuoden aikana verkosto on kokoontunut kahdesti: Ljubljanassa ja Riiassa. Kokousten yhteydessä järjestetään suurelle yleisölle avoin semi-

naari. Museon tutkija piti Ljubljanassa teemaan Art Nouveau and National Identity liittyvän esitelmän Gesellius-Lindgren-Saarisen suunnittelema Pohjolan talosta.

Verkoston puitteissa suunniteltiin ja toteutettiin lapsille suunnattu opetusvihkonen *Night Book. Dream and Nightmare Creations in Art Nouveau*. Julkaisun aiheena on verkoston kaupunkien art nouveau -arkkitehtuuriin tai -esineistöön liittyvät hirviö-, eläin- ja fantasiaolennot. Julkaisu on pdf-muodossa, ja se tullaan liittämään kaupunginmuseon internet-sivuille, kun suomenkielinen versio on valmistunut. Multi-

mediaohjelman *Art Nouveau and Society* valmistelu, sisällön suunnittelu ja kuvatoimitus toteutui tavoitteiden mukaisesti kuluneen vuoden aikana.

Pohjoismaisten pääkaupunkien kaupunginmuseoiden yhteistyö

Pohjoismaiden pääkaupunkien kaupunginmuseoiden yhteistyö alkoi jo 1950-luvulla, jolloin kaupunginmuseot tekivät yhteistyössä laajan kiertonäyttelyn. Yhteistyö on vakiintunut 1980-luvulta lähtien vuosittaisiksi tapaamisiksi ja yhteisiksi projekteiksi. Elokuussa Tukholman, Kööpenhaminan, Oslon

ja Reykjavikin kaupunginmuseoiden johtajat kokoontuivat Kööpenhaminassa.

Kunnon kansalainen -verkkonäyttely

Helsingin kaupunginmuseon tuotti yhdessä Musée d'histoire de la Ville de Luxembourg ja Dortmundissa toimivan Deutsche Arbeitschutzausstellungin DASA:n kanssa Kunnon kansalainen -verkkonäyttelyn. Kansalaisena olemista käsittelevä, pelin muotoon rakennettu tietopaketti on suunnattu nuorille. Verkkonäyttely toteutettiin suomeksi, ruotsiksi, saksaksi, ranskaksi ja englanniksi. Toteutuksessa kiinnitettiin erityishuomiota esteettömyyteen.

Verkkonäyttely julkistettiin Luxemburgin kaupungin historiallisessa museossa 25.3. Tilaisuuden avasivat apulaispormestari Xavier Bettel ja Suomen Luxemburgin-suurlähettiläs Tarja Laitiainen. Suomen suurlähetystö järjesti tilaisuuteen ohjelmaa yhdessä suomalaisen koulun kanssa. Kunnon kansalainen -verkkonäyttelyyn on vuoden loppuun mennessä tehty 1 857 569 hakua ja kävijöitä on ollut 79 051. Lisäksi DASA:n näyttelyn yhteydessä yleisöllä on käytettävissään off line -versio, jonka kävijämäärät eivät sisälly lukuihin.

Euroclio

Euroclio on Kansainvälisen historiallisten

museoiden yhdistyksen johtama ja Euroopan Unionin vuosina 2001–2003 tukema yhteistyöhanke, joka muun muassa tuotti *Everybody is a Stranger – Somewhere* -kiertonäyttelyn. Näyttely kertoo, miten ihmiset ovat Euroopassa kautta aikojen vaihtaneet asuinpaikkaansa ja kokeneet vierautta jouduttuaan muuttamaan sotien, koulutuksen, työnhaun tai kaupankäynnin vuoksi. Näyttely oli esillä Saksan liittotasavallan tukemana seuraavissa museoissa: Jan Paderewski Museum of the Polish Emigration in America, Varsova 27.7.–17.9. ja Goethe-Institut, Riika 2.10.–2.12. 2006.

Henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa kaupunginmuseon palveluksessa oli yhteensä 84 (2005: 79) henkilöä, joista vakinaisia oli 64 (2005: 64), määräaikaisia 9 (2005: 6) ja työllistettyjä 11 (2005: 9).

Poissaoloja oli yhteensä 3 639 päivää (2005: 4 509), joista sairauslomapäiviä 909 (2005: 1 262), sairaan lapsen hoitopäiviä 7 (2005: 19), vuosilomia 2 503 (2005: 2 792) päivää, palkallisia poissaoloja 17 (2005: 23) ja palkattomia lomia 203 (2005: 413) päivää.

Vuoden aikana museossa oli neljä työharjoittelijaa, yksi henkilö työkokeilussa ja yksi henkilö työelämään valmennuksessa. Lisäksi oli kaksi siviilipalvelusmiestä.

Vakinaisessa henkilöstössä tapahtui vuoden aikana seuraavia muutoksia:

- museonjohtajan sihteeriksi (johdon asistentti) vakinaistettiin Mirva Sorvisto 1.1.2006 alkaen
- museoemäntä Anne Sylman menehtyi

äkilliseen sairauskohtaukseen 7.1.2006, hänen tilalleen palkattiin Rita Raito 10.5.2006 alkaen

- konservaattori Leena Helle erosi 20.4.2006 alkaen ja hänen tilalleen palkattiin Leena Lehto 20.4.2006 alkaen
- kuvakokoelmayksikössä avoinna olleeseen tutkijan toimeen palkattiin Satu Savia 1.9.2006 alkaen
- kahteen uuteen museomestarin vakans-

Kaupunginmuseon henkilökunta tutustui keväisellä kulttuuriretkellä Stensbölen kartanoon Porvoossa. | Stadsmuseets personal besökte på sin världliga kulturutfärd Stensböle gård i Borgå. | The staff of the City Museum visited Stensböle Manor in Porvoo as part of a spring cultural excursion.

Vakinaisen henkilöstön määrä yksiköittäin ja nimikkeittäin:

Hallinto, 7 henkilöä	Esinekokoelmat, 16 henkilöä	Kuvakokoelmat, 15 henkilöä	Kulttuuriympäristö, 7 henkilöä	Asiakas- ja kiinteistöpalvelu, 20 henkilöä	Projektit, 1 henkilö
museonjohtaja	yksikönpäällikkö	yksikönpäällikkö	yksikönpäällikkö	yksikönpäällikkö	tutkimuspäällikkö
hallintopäällikkö	5 museolehtoria	3 tutkijaa (valokuvat)	3 tutkijaa (rakennussuojelu)	museokaupan hoitaja	
taloussuunnittelija	3 tutkijaa	tutkija (arkisto)	tutkija (arkeologia)	vastaava museomestari	
taloussihteeri (osa-aikainen)	intendentti	tutkija (kirjasto)	tutkija (maakuntamuseo)	museomestari	
henkilöstösihteeri	3 konservaattoria	tutkija (taide)	konservaattori	vastaava virasto- mestari	
johdon assistentti	2 museomestaria	tutkija (tiedotus)		virastomestari	
tietotekniikka- sihteeri	museoavustaja (osa-aikainen)	paperi- konservaattori		vastaava museo- emäntä	
		2 kuvankäsittelijää		8 museoemäntää	
		valokuvaaja		3 museoemäntää (osa-aikaista)	
		atk-pääsuunnittelija		1 museoisäntä	
		tietopalvelusihteeri		museoisäntä (osa-aikainen)	
		museoemäntä (osa-aikainen)			

siin palkattiin museomestarit Ville Hei-
nonen ja Sanna Niemi-Pynttari 1.7.2006
alkaen

- museoisäntä Markku von Gruenewaldt
siirtyi osa-aikaeläkkeelle 1.7.2006 alkaen
- intendentti Heli Halste-Korpela jäi
vanhuuseläkkeelle 1.8.2006 alkaen ja
hän sen tilalleen siirrettiin Elina Kallio
15.12.2006 alkaen
- maakuntamuseotutkija Irma Savolainen
jäi vanhuuseläkkeelle 1.9.2006 alkaen
- kahden osa-aikaeläkkeellä olevan mu-
seoemännän/museoisännän vakans-
seista muodostettuun kokopäiväiseen
museoemännän toimeen palkattiin Sari
Noroviita 15.11.2006 alkaen

Työhyvinvointi ja palkitseminen

Kaupunginmuseon henkilöstö virkistäytyi
Tyhy-ohjelmansa mukaisesti. Kulttuuriretki
tehtiin 26.4.2006 Loviisan ja Porvoon seudulle.
Retkellä tutustuttiin Bongan linnaan ja Lovi-
isan Komendantintaloon sekä Porvoossa Stens-
bölen kartanoon. Liikuntapainotteinen Tyhy-
päivä pidettiin 20.9.2006 Kisakeskuksessa.

Kuntoremonttiin osallistui kolme työn-
tekijää ja kohdennettuun kuntoremonttiin
kaksi. Taukojumppaan kahdesti viikossa on
osallistunut 5–10 henkilöä työtilanteen mu-
kaan. Henkilökuntakerho on tukenut liikun-
taa kuntosalilla ja uimalipuilla. Marraskuussa
aloitettiin sulkapallo Gloria-hallissa perjan-
taisin. Stadin Petankki -kisaan osallistuttiin
kolmella joukkueella.

Helsingin kaupungin työhyvinvointikyse-
lyn 2006 vastausprosentti oli 71 (2005: 60).
Vuoden 2006 kyselyn koko museon tulokset
olivat seuraavat (asteikolla 1–5):

- *työyhteisön toimivuus*: keskiarvo 3,59
(2005: 3,56) ja keskihajonta 0,93 (2005:
0,92)
- *ammattillinen osaaminen*: keskiarvo 3,80
(2005: 3,73), keskihajonta 0,90 (2005:
1,00)
- *työolot*: keskiarvo 3,88 (2005: 3,72), kes-
kihajonta 0,82 (2005: 0,87)
- *omat voimavarat*: keskiarvo 3,94 (2005:
3,87), keskihajonta 0,79 (2005: 0,73)

Museon henkilökuntajuhlaa Palon päivää
vietettiin 17.11. Villa Jyrängössä. Juhlas-
sa palkittiin Vuoden museoteosta varasto-

muuttoprojektin vetäjä, tutkija Elina Kallio.

Nopsa-palkkiolla palkittiin varastomuut-
totyöryhmän kahdeksan vastuuhenkilöä. Li-
säksi maksettiin kertaluonteisia kannustus-
lisiä 11 henkilölle.

Kehittäminen ja koulutus

Alkuvuoden 2006 aikana pureuduttiin stra-
tegiatyöhön ja laadittiin museon BSC-tu-
loskortti henkilöstökeskuksen konsultin
Matti Poutasen asiantuntijatuella. Strategia-
työskentelyn lähtökohtana oli toimintaym-
päristön muutosten analysointi ja kaupungin
yhteisstrategioiden ja henkilöstöstrategian
huomioon ottaminen museon omassa strate-
gia- ja toimintasuunnittelussa.

Museon toisena tärkeänä kehittämis-
tavoitteena 2006 oli laatia museon ris-
kienhallinnan suunnitelma, joka valmistui
29.12.2006 ja on sen jälkeen käsitelty mu-
seon johtoryhmässä, mistä se palautui vie-
lä valmisteltavaksi ennen yksikkökäsittelyä
vuonna 2007.

Yhteistyössä Arbiksen kanssa järjestettiin
ruotsin kielen alkeiskurssi, puhelin- ja asia-

Työhyvinvointia kehitettiin syksyllä muun muassa kokeilemalla uutta muotilajia, curlingia.

Under hösten utvecklades arbetstrivselsn på stadsmuseet bland annat genom att de anställda fick prova på den nya modegrenen, curling. Wellbeing at work was promoted in the autumn with activities including the staff trying their hand at Finland's latest sports craze, curling.

kaspalvelukurssi sekä Mediasvenska-kurssi.

Museon tavoitteena on, että suurimmalla osalla henkilökuntaa on voimassa olevat ensiavun perustaidot. Kertauskurssille osallistui 18 työntekijää.

Yksiköiden kehittämispäivien aiheina oli vuorovaikutustilanteiden hallinta, dokumentoinnin uudet haasteet sekä tutustuminen muiden museoiden kokoelmien hallintaan, museorakennusten korjausprojekteihin ja

näyttelyihin. Henkilökunta on osallistunut Suomen museoliiton, Museoviraston ja ympäristöministeriön järjestämiin erikoisalan- ja koulutustilaisuuksiin ja kansainvälisiin seminaareihin, joissa on myös pidetty esitelmää ja valmisteltuja puheenvuoroja. Kulttuuriympäristöyksikön päällikkö suoritti Teknillisen korkeakoulun Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen järjestämän kurssin, jolla perehdyttiin yhdyskuntasuun-

nitteluun, sen tietoperustaan ja käytäntöihin laajasti monista näkökulmista.

Yksiköiden päälliköillä on ollut säännöllisesti työhönohjausta kerran kuukaudessa.

Museon omaa, kaupungin sisäistä ja kaupungin ulkopuolista henkilöstökoulutusta järjestettiin yhteensä 313 (2005: 341, 2004: 402) koulutuspäivää.

Ympäristötavoitteet

Kaupunginmuseon toiminnan perustana on kestävä kehitys periaate: kulttuuriperinnön suojeleminen, dokumentointi, säilytys ja tiedonjako. Kaupunginmuseo pyrkii vaikuttamaan ympäristöön rakennussuojelun keinoin, tutkimalla vanhaa rakennuskantaa ja korostamalla sen säilyttämistä ja valistamalla vanhoista, ekologisesti kestävästä rakennus- ja korjausmenetelmistä.

Ympäristö otetaan huomioon myös museon omassa toiminnassa. Kaupunginmuseon energiansäästö edistämissuunnitelman päivitys on vuodelta 2004. Kaikki museorakennukset on korjattu suojelutavoitteiden mukaisesti. Voimalamuseo tuottaa ekologisesti vesivoimaa noin 800 helsinkiläistaloudelle. Museon energiansäästösuunnitelman mukaisesti muun muassa kierrätetään näyt-

telymateriaaleja ja lajitellaan pakkaukset, biojätteet, paperi- ja sekajätteet sekä kiinnitetään huomiota yleisesti toimitilojen, toiminnan, tuotteiden ja palvelujen energiataloudellisuuteen. Ongelmajätteistä koitui menoja 6 071 euroa (2005: 2 249 e). Nousu johtuu museovarastojen muuton yhteydessä tehdyistä siivoustoimista ja kaluston poistoista.

Toimitilat

Kaupunginmuseon käytössä olivat vuoden lopussa seuraavat **toimitilat**:

Toimipiste	Pinta-ala m ²
Sofiankatu 4	2 723
Hakasalmen huvila, Mannerheimintie 13 D	741
Lastenmuseo, Tuomarinkylän kartano	195
Raitioliikennemuseo, Töölönkatu 51 A	2 246
Ruiskumestarin talo, Kristianinkatu	170
Sederholmin talo, Aleksanterinkatu	478
Tuomarinkylän museo, Tuomarinkylän kartano	1 159
Työväenasuntomuseo, Kirstinkuja	554
Koulumuseo, Kalevankatu 39-43	412
Voimalamuseo, Hämeentie 163	848
HKL/Ruhan työtila	423
Malmin kokoelmakeskus	3 365
Honkanummen kokoelmakeskus (uusi tilapäisvarastotila)	3 456
HKL/Vallilan varikko	400
Yhteensä	17 170

Vuoden aikana luovuttiin huonokuntoisista varastotiloista. Honkanummen kokoelmakeskus saatiin käyttöön 1.6.2006 yksityiseltä vuokranantajalta. Hakasalmen huvilan pohjoispäättyyn valmistui uusi inva-sisäänkäynti hissinostimineen.

Talous 2006

Kaupunginmuseon **toimintatuotot** ja **toimintakulut** 2004-2006, 1 000 euron tarkkuudella:

Toimintatuotot	2004	2005	2006
Myyntituotot	95	407	242
Maksutuotot	55	6	5
Tuet ja avustukset	18	27	43
Vuokratuotot	1	4	5
Muut tuotot	4	1	0
Yhteensä	173	445	295

Toimintakulut	2004	2005	2006
Palkat	1 708	1 848	1 952
Muut henkilöstömenot	571	616	688
Palvelujen ostot	613	862	1 008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	137	241	316
Avustukset	3	3	3
Vuokrat	2 101	2 172	2 325
Muut menot	8	6	4
Yhteensä	5 141	5 748	6 296

Käyttö 2006: *Aineet, tarvikkeet ja tavarat* -kohdassa huomioitu varaston arvon 266 454 € vienti kirjanpitoon.

TUOTTAVUUS	2004	2005	2006 toteutunut	2006 tavoite
Suoritetavoitteet				
Tutkimustoimintojen lukumäärä	68 979	129 357	213 099	8 000
Asiantuntijapalvelujen lukumäärä	8 667	10 612	9 901	9 000
Tehokkuus / taloudellisuus				
Menot / asukas	9,79	10,16	11,27	11,42
Toiminnan laajuustiedot				
Asiakkaiden lukumäärä	106 522	112 350	106 955	100 000
Tuottavuusindeksi (2003=100)	98	114	142	100
Sitova toiminnallinen tavoite				
Aukiolotunnit	10 121	10 016	10 918	10 800

Näkymät Honkanummen uudesta kokoelmakeskuksesta kertovat museon muuttourakan laajuudesta.
 Vyer över den nya samlingscentralen i Furumo ger en bild över hur stort arbete det var att flytta museets samlingar.
 These pictures of the new collection centre at Honkanummi speak volumes about the scale of the museum move.

Kaupunginmuseon johtokunta

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Henkilökohtaiset varajäsenet
puheenjohtaja Irina Krohn kansanedustaja	Vihr.	Ville Ylikahri FM, historianopettaja
varapuheenjohtaja Elise Hiidenhama-Kivelä rehtori	Kok.	Jan Rossi merkonomi
Olavi Arra FM, erityisasiantuntija	Kok.	Markus Kinkku VTM
Helmi Leinonen toiminnanjohtaja	Kok.	Kirsti Kaskikari tietohallintopäällikkö
Arja Routio FL, historian tutkija	SDP	Päivi Sillanpää rehtori
Simo Laaksovirta FK, historian tutkija	SDP	Kimmo Luja palomies, matkaopas
Vesa Virri VTM, historian opettaja	Vihr.	Inka Kivi erityislastentarhaopettaja
Timo Mikkilä FT, historian tutkija	Kesk.	Kristiina Kaunisto opiskelija
Mikko Ilanko kulttuurituottaja	Vas.	Anna Tammisto opiskelija

Kaupunginhallituksen edustajana oli toimitusjohtaja, insinööri Pauli Leppä-aho ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään ylikomisario Juha Hakola. Esittelijänä toimi viran puolesta museonjohtaja Tiina Merisalo ja sihteerinä oli hallintopäällikkö Anja Nuutinen.

Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 12 (edellisvuonna 7) kertaa ja pöytäkirjoihin tehtiin 144 (90) pykälää.

Johtokunta teki 5 esitystä (edellisvuonna 7) seuraavista asioista:

- kaupunginhallitukselle esitys varastotilojen vuokraamisesta kaupunginmuseolle
- kaupunginhallitukselle ja tilakeskukselle esitys investointihankkeiksi vuosille 2007–2011 talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotusta varten
- tilakeskukselle ja kiinteistölautakunnalle Raitioliikennemuseon kehittämis- ja muutossuunnitelmista ja yhteistyöstä Kulttuuritehdas Korjaamo Oy:n kanssa
- kaupunginhallitukselle toimintasuunnitelma ja talousarvioehdotus 2007 sekä taloussuunnitelmaehdotus 2007–2009
- kaupunginhallitukselle esitys ylitysoikeuden myöntämisestä vuodelle 2007

Johtokunta antoi 21 lausuntoa (edellisvuonna 10) seuraavista asioista:

- kaupunginhallitukselle Kuusisaaren tontteja 30074/1 ja 8 sekä katualuetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta
- kaupunginhallitukselle koskien Itä-Jolaksen Itäniitynniemen asemakaavaehdotusta (Nro 11470)
- kaupunginhallitukselle koskien Suutarilan teollisuusalueen pohjoisosan asemakaavan muutosehdotusta
- kaupunginhallitukselle Konalan Aittatien pientaloja koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 11458
- kaupunginhallitukselle Etelä-Hermannin tontteja 21007/1 ja 21015/1 sekä katualuetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta
- kaupunginhallitukselle Malmin Ormuspellon teollisuusalueen osaa koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (Nro 11465)
- kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Kolben ym. talousarvioaloitteesta
- kaupunginhallitukselle valtuutettu Yrjö Hakasen ym. talousarvioaloitteesta
- kaupunginhallitukselle Malmin Ruutorpantien aluetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11500)
- kaupunginhallitukselle Helsingin arkkitehtuuripoliittisesta ohjelmasta
- kaupunginhallitukselle tupakoinnin ehkäisy- ja vähentämisohjelmasta
- kaupunginhallitukselle Hesperian torneja koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11552)
- kaupunginhallitukselle Pohjois-Hermannin tontteja 21658/13 ja 21001/1-2 sekä katu-, puisto- ja erityisaluetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 11535
- kaupunginhallitukselle Herttoniemen

- siirtolapuutarhan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 10400
- kaupunginhallitukselle Pihlajamäen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11520)
- kaupunginhallitukselle Maunulan koulisosan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11570)
- kaupunginhallitukselle HTY:n ravintolapaviljongin asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11562)
- kaupunginhallitukselle Vuosaaren Villa Harbon ja ympäristön asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11572)
- kaupunginhallitukselle Roihuvuoren keskustaa koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11560)
- kaupunginhallitukselle Käpylän länsiosaa koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11530)
- kaupunginhallitukselle jokamiesgolfkentän laajennuksen asemakaavan muutosehdotuksesta

Johtokunta kävi kokouksessaan 25.4.2006 yleiskeskustelun kaupunginmuseon tulevaisuustaulukon, strategiakartan ja tasapainotetun tulokortin (BSC) sekä yhteisstrategioiden toteuttamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Suomen museoliiton 83. vuosikokoukseen 17.5.2006 ja valtakunnallisille museopäiville Espoossa 17.–19.5.2006 osallistuvivat jäsenet Simo Laaksovirta, Helmi Leinonen ja Arja Routio.

Suomen Kotiseutuliiton vuosikokoukseen sekä 58. valtakunnallisille kotiseutupäiville 2.–6.8.2006 osallistui Vesa Virri.

Johtokunta teki opintomatkan 5.–6.10.2006 Göteborgiin ja Mölndaliin. Matkalla tutustuttiin Göteborgin kaupunginmuseon toimintaan, Mölndalin museon avoimeen varastoon ja kävelykierroksella mobiiliopastusjärjestelmään sekä jo mainetta niittäneen Världskulturmuseetin monipuoliseen ohjelma- ja näyttelytoimintaan.

Lahjoittajat

Yksityiset

- Aaltonen Pirkko
- Abdrahim Osman
- Anhava Maunu ja Paula
- Arjava Hellevi
- Astala Katri
- Astala Tuula
- Bergman Hannele
- Castrén Marja
- Castrén Ritva
- Erwe Harri
- Federley Berndt

- Fils Päivi
- Haarla-Perttu Eeva
- Harmia Sinikka
- Helminen Martti
- Hiltunen Seppo
- Honkanen Helmiriitta
- Hytti Maarit
- Ihalainen Sirkka
- Itkonen Kerttu
- Jäppinen Sirpa
- Jääskeläinen Kimmo
- Kaipainen Kari
- Kajanoja Pauli ja Eija
- Kanto Olavi
- Kirjavainen Taisto
- Kiuru Sakari
- Komulainen Jouko
- Kosk Gustaf Åke
- Kovanto Marketta
- Lahtinen Jukka
- Lehtinen Raija
- Lehto Marja-Liisa
- Lindholm Bo Börje/Lönnberg Per-Olof
- Malmivuori Tuula-Onta
- Merimaa Erkki
- Merisalo Tiina
- Naapuri Marko
- Palmio Laura
- Palosuo Maira
- Periviita Pirkko
- Pietilä-Castrén Leena
- Pohtola Johanna
- Puotniemi Antero
- Putus-Pyyönen Kirsti
- Pälikkö Kimmo
- Ratasvuori Eila
- Roos Kristina
- Saarinen Terhi
- Saarinen Ulla-Maja
- Saario Sirpa
- Sademies Tapio
- Savolainen Irma
- Savolainen Maija
- Skyttä Arja
- Soila Harriet
- Suviranta Liisa
- Söderlund Leif
- Taulavuori Timo
- Tiilikainen-Piimies Anja
- Troil Berit von
- Wernbom Lars
- Vaskivaara Ulla
- Viitaniemi Rolf ja Vieno
- Vuolle Arja
- Välikangas Pirkko-Leena
- Väättäinen Seppo
- Åström Anna-Maria

Testamenttilahjoitus

- Sylvén Erik ja Maire

Virastot, yritykset, yhteisöt

- Animalia ry
- Elanto
- Helsingin kaupungin hallintokeskus/hallinto-osasto/tiedotustoimisto
- Helsingin kaupungin kiinteistövirasto
- Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto
- Helsingin kaupungin rakennusvirasto/Katu- ja puisto-osasto
- Helsingin kaupungin rakennusvirasto/Keskusvarasto
- Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus
- Helsingin kaupunginmuseon ystävät ry
- Helsingin kaupunginorkesteri
- Helsingin kaupunginteatteri
- Helsingin Tukutori
- Pelastusarmeija
- Porvoon museo
- Senaattikiinteistöt

Helsingin kaupunginmuseon ystävät ry

Kaupunginmuseon ystäväyhdistys teki museon toimintaa tunnetuksi jäsenkirjeidensä ja tilaisuuksiensa kautta. Yhdistys järjesti vuonna 2006 yhteensä 7 jäsentapaamista, opastettua matkaa, retkeä ja tutustumiskäyntiä. Yhdistys kasvoi reippaasti ja jäseniä oli vuoden päättyessä 560. Kaupunginmuseo kiittää yhdistystä arvokkaasta tuesta. 🇫🇮

Organisaatiokaavio

KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNTA

MUSEONJOHTAJA | Tiina Merisalo

ESINEKOKOELMAT

Yksikön päällikkö
Outi Peisa

KUVAKOKOELMAT

Yksikön päällikkö
Riitta Pakarinen

KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

ASIAKAS- JA KIINTEISTÖPALVELU

Yksikön päällikkö
Riitta Diedler

HALLINTO

Hallintopäällikkö
Anja Nuutinen

PROJEKTIT

Tutkimuspäällikkö
Minna Sarantola-Weiss

Johtokunta ja museon henkilökuntaa tutustumassa Världskulturmuseet i Göteborgissa.

Direktionen och anställda på museet besöker Världskulturmuseet i Göteborg.

The Museum Board and staff members visit the Museum of World Culture in Gothenburg, Sweden.

KAUPUNGINMUSEO – KESKI-UUDENMAAN MAAKUNTAMUSEO

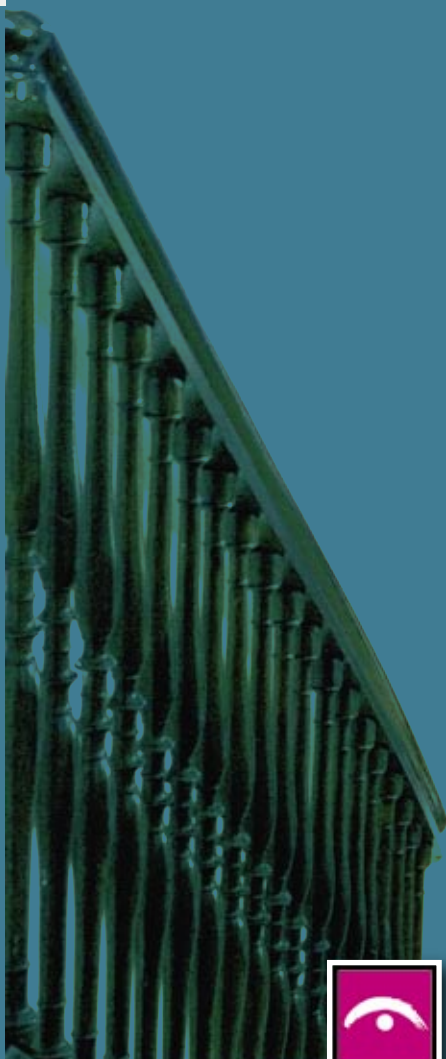
Koonneet: Tiina Merisalo, Jere Jäppinen | **Käännökset:** Käännös-Aazet Oy | **Ulkoasu:** Pekka Kaikkonen | **Kuvat:** Kuvat: Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkisto: Marcus Haga 8 värikuvat; Kari Hakli 10 alin; Matti Huuhka/Museokuva 23; Ilari Järvinen/Museokuva 24; Vesa Meriläinen 3 ylin, 10 keski, 20, 21; Juho Nurmi 1, 4 ylä, 5, 6 oikea, 7, 10 ylin, 11, 13, 20-21, 29, 32; Foto Roos 22; Marjukka Sihvola 17; Esko Silvanto 8 mustavalkokuva; Tero Suvilampi 6 vasen, 9, 15; Jukka Uotila 4 ala; Kari Österberg 18. | **Painopaikka:** Frenckellin Kirjapaino, 2007

Museo sai Johan Sederholmin jälkeläisiltä lahjoituksena maalauskoristellun pikarin, joka on ehkä Mariedalin lasitehtaan tuotantoa vuodelta 1783.

Av ättlingar till Johan Sederholm fick museet i gåva en med målningar dekorerad glasbägare, som eventuellt är tillverkad i Mariedals glasbruk år 1783.

Johan Sederholm's descendants donated the Museum a rare glass with painted decorations, which may have been made by the Mariedahl glass factory in 1783.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO | HELSINGFORS

STADSMUSEUM | HELSINKI CITY MUSEUM

Sofiankatu 4
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Puh. (09) 3103 6630
Faksi (09) 3103 6664

www.helsinginkaupunginmuseo.fi
kaupunginmuseo@hel.fi

Sofiegatan 4
PB 4300
00099 HELSINGFORS STAD

Tfn +358 9 3103 6630
Fax +358 9 3103 6664

www.helsingforstadsmuseum.fi
kaupunginmuseo@hel.fi

Sofiankatu 4
P.O. Box 4300
FI-00099 CITY OF HELSINKI

Tel. +358 9 3103 6630
Fax +358 9 3103 6664

www.helsinkicitymuseum.fi
kaupunginmuseo@hel.fi